

ΥΑΛ. 10

TOM. A.

Η ΠΑΝΔΩΡΑ.

Ο ΑΥΘΕΝΤΗΣ ΤΟΥ ΜΩΡΕΩΣ.

Διήγημα. Ὑπὸ 'Α. 'Ρ. 'Ρ.

(Συνέχεια. Ἰδὲ φυλλάδιον 9^{ον}.)

ΚΕΦ. Θ.

Ὁ Ῥοβέρτος ὠδηγήθη ἀμέσως πρὸς τὸν οἶκον τοῦ δουκὸς ὅστις προήλθεν εἰς ὑπάντησίν του μέχρι τοῦ θαλάσμιου τῆς εὐρείας μαρμαρίνης κλίμακος, καὶ λαβὼν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν εἰσήγαγεν εἰς τὴν ἐπίσημον αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς. Ἐνταῦθα οἱ περιμένοντες παμπληθεῖς μεγιστάνες ἀνέστησαν ὅλοι με σέβας, ὁ δὲ Δουὲ ἐκάθισε τὸν Ῥοβέρτον εἰς τὰ δεξιὰ του, καὶ προσεφέρθη πρὸς αὐτὸν ὡς ἴσος πρὸς

ἴσον. Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως ταύτης, καθ' ἣν μόναι λέξεις δεξιῶσεως ἀντηλλάγησαν, πολλοὶ τῶν μεγιστάνων προέπεμψαν τὸν Ῥοβέρτον εἰς τὴν πολυτελεστάτην οἰκίαν, τὴν δι' αὐτὸν παρασκευασθεῖσαν, καὶ ὅπου τὸν περιέμενε δεῖπνος λαμπρὸς.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Ῥοβέρτος ἠναγκάσθη νὰ θυσιάσῃ ἄλλην του τὴν ἡμέραν εἰς ὑποδοχὴν ἐπισκεπτῶν, ὥς εἰδοποιήθη ὑπὸ τοῦ Ῥαιμόνδου ὅτι ὤφειλε κατὰ τοῦ τόπου τὰ ἔθιμα ν' ἀποδώσῃ. Μετὰ τὸ δεῖπνον, ὁ Νόννος ἐπρότεινεν ὅτι ἦτον καιρὸς νὰ σκεφθῶσι περὶ ἀναχωρήσεως, καὶ ἀπεφασίσθη, ἐπειδὴ εἶχε παρέλθει ἡ ὥρα, νὰ ὁμιλήσωσι περὶ τούτου καὶ ν' ἀποφασίσωσι τὴν ἐπαύριον.

Ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον ἀπὸ πρωίας ἀνηγγέλθη εἰς τὸν Ῥοβέρτον ὅτι ὁ Δουὲ ἔμελλε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὴν ἐπίσκεψίν του. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐτοιμασθῇ ὅπως τὸν δεχθῇ ἀξιοπρεπῶς, καὶ ἡ περὶ

Τόμ. Α.

Φυλλ. 10.

αναχωρήσεως σκέψις ἦτον ἀνάγκη ν' ἀναβληθῇ. Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἦλθεν ὁ Δοῦξ ἐν μεγάλῃ πομπῇ, καὶ ἔμεινε περὶ τὰς δύο ὥρας μετὰ τοῦ Ῥοβέρτου, συνδιαλεγόμενος περὶ τοῦ θείου του Γουλιέλμου Σαμπλίτου, περὶ τῆς Καμπανίας, περὶ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Φιλίππου Αὐγούστου, περὶ τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἀπερχόμενος τὸν προσεκάλεσεν εἰς γεῦμα διὰ τὴν ἐπαύριον.

Τὴν ἐσπέραν ταύτην ὁ Νόννος ἐπανελάβε τὴν πρότασιν του.

— Κατὰ δυστυχίαν, εἶπεν ὁ Ῥοβέρτος, αὔριον δὲν δυνάμεθα ν' ἀποπλεύσωμεν, διότι εἴμεθα προσκεκλημένοι εἰς γεῦμα ὑπὸ τοῦ Δουκὸς.

— Ἀρκεῖ, εἶπεν ὁ Νόννος, πρόσκλησις μετὰ πρόσκλησιν νὰ μὴ μᾶς κρατήσωσιν ὅλον τὸν χειμῶνα εἰς Βενετίαν.

— Δὲν δυνάμεθα εὐσχήμως ν' ἀποποιηθῶμεν τὸν Δοῦκα, εἶπεν ὁ Ῥοβέρτος. Ἄλλως τε, μετὰ τὸ γεῦμα τοῦτο εἴμεθα ἐλεύθεροι ν' ἀναχωρήσωμεν καὶ ἂν ὑποτεθῇ δ' ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ φθάσωμεν ταχέως, ἔχομεν πάντοτε σχεδὸν τρεῖς μῆνας ἀκόμη, καὶ ἐν ταῦτοις εἴμεθα εἰς τοῦ Μωρέως τὰς πύλας. Ὁ δεῖπνος ὅστις τὴν ἐπιούσαν ἐδόθη εἰς τιμὴν τοῦ Ῥοβέρτου ἐξέπληξεν αὐτὸν διὰ τὴν ἀκατανόητον πολυτελείαν του, θαυμασίαν μάλιστα, διότι ληγουσῆς τότε τῆς τεσσαρακοστῆς τῶν χριστουγεννῶν, πᾶν εἶδος κρέατος ἀπεκλείετο· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχεν ἰχθὺς τῆς Μεσογείου ἀπὸ τοῦ σκόμβρου μέχρι τοῦ λάβρακος, δὲν ὑπῆρχεν ὄστρακον ἀπὸ τῆς καρύδος μέχρι τοῦ ἀστακού, οὐδὲ πλακοῦς ἢ μελίπηκτον, οὐδὲ καρπὸς ἢ οἶνος ἐκ τῶν τότε γνωστῶν τριῶν τοῦ κόσμου μερῶν, ὅστις ἔλειπεν ἀπὸ τὴν Δουκικὴν τράπεζαν. Ὁ Ῥοβέρτος κατεῖχε τὴν πρώτην θέσιν πλησίον τοῦ Δουκὸς, καὶ ὅλαι αἱ τιμαὶ καὶ αἱ φιλοφρονήσεις εἰς αὐτὸν ἀπετείνοντο.

Εἰς τὸ διάστημα τοῦ δείπνου ὁ Δοῦξ ὠμίλησε περὶ τῆς λιτότητος αὐτοῦ, ἣν ἀπέδωκεν εἰς τὴν νηστείαν, καὶ ὑπεσχέθη εἰς τὸν ξένον του νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ εἰς τὸ γεῦμα τῶν χριστουγεννῶν, εἰς δ' ἀπὸ τοῦδε τὸν προσεκάλει.

— Φοβοῦμαι ὅτι ὡς τότε δὲν θὰ εἶμαι εἰς τὴν Βενετίαν, εἶπεν ὁ Ῥοβέρτος δισταζών.

— Πῶς! τέσσαρες ἡμέρας ἀκόμη, ἀνέκραξεν ὁ Δοῦξ, δὲν θέλετε νὰ μᾶς ἀφιερώσητε! Καὶ θ' ἀναχωρήσητε μὲ τὴν γεῦσιν τῶν ἀθλίων αὐτῶν ὀστρεῶν, καὶ τοιαύτην ὑπόληψιν θὰ λάβητε τῆς φιλοξενίας μας! μὴ γένοιτο! Προσέτι ἔγραψα πρὸς τὸν σεβασμιώτατον Πατριάρχην, ὅντα ἤδη εἰς τὴν στερεάν, νὰ παρευρεθῇ εἰς Βενετίαν τὴν ἡμέραν τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, διὰ νὰ λειτουργήσῃ ἐπὶ παρουσίᾳ σας. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μᾶς ἀρνηθῆτε τὴν τιμὴν ταύτην.

Ὁ Ῥοβέρτος ἔρριψε τὰ βλέμματα πρῶτον πρὸς τὸν Νόννον, ὅστις εἶχε τὰ ἰδικά του προσηλωμένα εἰς τὴν παροψίδα του, καὶ ἦτον ἐρυθροῦς ὡς ὁ ἀστακὸς οὐ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀπεγεύετο· ἔπειτα δὲ πρὸς τὸν Φαιμόνδον, ὅστις εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αὐτοῦ ἐστηλωμένους, καὶ εἰς τοῦ βλέμματός

τούτου τὴν ἐπιρροὴν ἐνδοῦς, ἐνευθεν ἐλαφρῶς, καὶ ἐψηθύρισεν ὅτι δέχεται εὐγνωμόνως τὴν πρόσκλησιν.

Τὴν ἐσπέραν ὁ Ῥοβέρτος ἐπλησίασε δειλῶς εἰς τὸν Νόννον.

— Δὲν ἦτον ὁμῶς δυνατόν ν' ἀποφύγω τὴν πρόσκλησιν, εἶπεν ὁ Πατριάρχης ἐρχεται ἐπίτηδες δι' ἐμέ. . . Δὲν εἶναι ἀληθές, φίλτατε Νόννε;

Ἀπὸ τοῦ Νόννου τὸ στόμα ἤκούετο γρυσμὸς ὑπόκωφος, καὶ ἐφύσα ὡς ἵππος ἀσθματικὸς.

— Ἀληθές εἶναι, εἶπεν, ὦ! βεβαίως ἀληθές. Καὶ ἔπειτα πῶς νὰ μὴ συνεορτάσῃτε τὸ νέον ἔτος μετὰ τοῦ Δουκὸς; καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὡς τὸ Πάσχα τί μένει; Βλέπομεν λοιπὸν καὶ τὸ Πάσχα εἰς Βενετίαν, καὶ μετὰ ταῦτα, ἀφεύκτως τῆς Ἀναλήψεως! Σὰς προτρέπω, Ὑψηλότατε, νὰ μέινετε ἕως τῆς Ἀναλήψεως.

— Αἶ! ἐθύμωσες!

— Ὅχι, διόλου. Ἀλλ' ἤμπορεῖ ἡ ὑμετέρα Ὑψηλότης νὰ γίνῃ παράνομος τοῦ ἐκλαμπροτάτου Δουκὸς Πέτρου Ζιάνη μετὰ τῆς ἐνδοξοτάτης νύμφης τῆς Ἀδριατικῆς. Ἀς περιμείνωμεν τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως. Τότε ὁ ἅγιος Πάππας ἔδωκε τὸν νυμφικὸν δακτύλιον εἰς τὸν πάππον τοῦ Δουκὸς, τὸν Δοῦκα Σεβαστιανόν.

— Ἠσύχασε, φίλτατε Νόννε. Μετὰ τὰ χριστουγεννα δὲν μένω οὐδὲ ἡμέραν. Σοὶ δίδω τὸν λόγον μου ὅτι ἀναχωροῦμεν.

Αἱ τέσσαρες ἡμέραι διήλθον ὡς τέσσαρες στιγμαὶ διὰ τὸν Ῥοβέρτον καὶ διὰ τὴν συνοδίαν του, μὴ ἐξαιρουμένου οὐδ' αὐτοῦ τοῦ κατηροῦς Νόννου· τόσῃ σπουδῇ κατέβαλεν ὅλη ἡ Ἀριστοκρατία τῆς Βενετίας νὰ τοὺς περιφέρῃ ἀπὸ εὐθυμίας εἰς εὐθυμίαν καὶ ἀπὸ γεύματος εἰς δεῖπνον.

Αὕτῃ δὲ ἡ ἡμέρα τῶν χριστουγεννῶν ἦτον ἱκανὴ νὰ τυφώσῃ κεφαλὴν στωϊκωτέραν ἀπὸ τὴν τοῦ νέου Ῥοβέρτου. Εἰς τὴν λαμπρὰν μητρόπολιν τοῦ ἁγίου Μάρκου, παρόντος ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς Βενετίας, ὁ Δοῦξ τὸν ἀνεδίδασκε πλησίον του εἰς τὸν θρόνον του, ὁ Πατριάρχης τὸν ὑψόγησε καὶ τῷ ἐπρόσφερε διὰ χειρὸς του τὴν ὄσσαν, καὶ ὅλα τὰ βλέμματα ἦσαν πρὸς αὐτὸν ἐστραμμένα. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Δοῦξ τὸν συμπαρέλαβεν εἰς ὅλας τὰς ἐπισήμους ὑποδοχάς, καὶ τὸν παρουσίασε κατ' ἀρχάς, οὐχὶ μὲν ὡς Αὐθέντην, διότι δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐγκαταστηθῇ, ἀλλ' ὡς τὸν ἀνδρεῖον ἀνεψιὸν τοῦ ἐνδόξου κατακτητοῦ τῆς Πελοποννήσου. Τὸ γεῦμα ἦτον ἄξιον, ἀνώτερον τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Δουκὸς. Αὐτὸ δὲ διεδέχθη χορὸς διαρκέσας δι' ὅλης τῆς νυκτός, εὐωχία ἐπικίνδυνος διὰ τὴν καρδίαν τοῦ Ῥοβέρτου, ὅσον αἱ πολιτικαὶ τιμαὶ ἦσαν διὰ τὴν κεφαλὴν του. Διότι ἀθωράκιστος ἐξετίθετο κατὰ πρῶτον εἰς τοὺς ζωηροὺς ἐκείνους μέλανας ὀφθαλμοὺς, εἰς τὰ ἐπ' αὐτοῦ διασταυρούμενα μύρια ἐκεῖνα γυναικεῖα βλέμματα, τὰ τοξεύοντα τοῦ μεσημβρινοῦ ἡλίου ἀκτῖνας. Ὁ Ῥοβέρτος ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην του ὅταν ἀνέτελλεν ἡδὴ ὁ ἥλιος, καὶ ἐκοιμήθη δι' ὅλης τῆς ἡμέρας σχεδὸν ὄνειρευόμενος χοροὺς, καὶ ἄνθη, καὶ ὄψα, καὶ βλέμματα, καὶ ἀτάσταντας. Μόλις δὲ εἶχεν ἐξυπνήσει, καὶ ὁ Δοῦξ ἐπεμψε γόνδολαν νὰ τὸν παραλάβῃ, ὅπως περιέλθῃ

ει, συνοδευόμενοι καὶ ἀπὸ τὰς ὡραιότερας κυρίας τοῦ προλαβόντος χοροῦ, τὰς πρωτίστας διώρυγας τῆς θαλασσοδμήτου πόλεως.

Ἡ ἐπαύριον εἶχε καὶ ἐκείνη τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς διασκεδάσεις τῆς. Ὁ Ῥοβέρτος ὁμῶς ὑπέκλειψε μίαν ὥραν τῆς πρωίας, καὶ μετὰ τοῦ Νόννου καὶ τοῦ Ραιμόνδου ἀπῆλθε πρὸς ἓνα τῶν λιμένων, ὅπου συνήθως ἐστάθμευσον πλοῖα. Ἀλλὰ μάτην ἐζήτησαν νὰ ναυλώσῃσι πλοῖον, πλοῖον, ἐκεῖ καὶ, δὲν ὑπῆρχε, καὶ ὁ προϊστάμενος τοῦ λιμένος τοὺς ἐβεβαίωσεν ὅτι εἰς τὸ διάστημα τῶν ἑορτῶν, καὶ πρὸ τοῦ νέου ἔτους οὔτε πλοῖον συνήθως ἀναχωρεῖ, οὔτε πλοίαρχον θέλουσιν εὑρεῖ, διότι ὅλοι κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐκείνας ἡμέρας ἀποσύρονται εἰς τὰ ἴδια.

Μεγάλη ἀθυμία κατέλαβε τοὺς ἑδοιπόρους εἰς τὸ ἀκουσμα τοῦτο. Ὁ Ραιμόνδος δὲ πρῶτος ἐπανῆλθεν εἰς παρηγορητικώτερας ἰδέας, ὑπενθυμίσας ὅτι εἰς πᾶσαν περίστασιν ἔχουσιν ἀκόμη τρεῖς μῆνας ἐμπρός των, ὅτι ὀκτὼ ἡμέραι οὐρίου ἀνέμου ἀρκοῦντιν ὅπως τοὺς φέρωσιν εἰς Πελοπόννησον, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους θὰ εὐρωσι πλοῖον, καὶ ἕως τότε ἐν τούτοις οὔτε πείνης ἀποθνήσκουσιν οὔτε δίψης, οὔτε τὰς φάραγγας τῶν Ἀλπεινῶν κατοικοῦσιν. Ἐχόντες ἄκοντες λοιπὸν ἠναγκάσθησαν νὰ ὑπομείνωσι τὰς ἡδονὰς τῆς Κίρκης Βενετίας μέχρι τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ 1210, καθ' ἣν δὲν ἤξευρον τί νὰ θαυμάσωσι πρῶτον, τὴν ζωηρότητα, τὴν εὐθυμίαν, ἢ τὴν πολυτέλειαν τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Ἡ δευτέρα τοῦ ἔτους ἦν ἡ ὀριστικῶς προσδιορισμένη διὰ τὴν εὐρεσιν τοῦ πλοίου. Ἀλλὰ, μόλις ὑπέφωσκεν ἡ αὐγὴ, καὶ ἀπεσταλμένος τοῦ Δουκὸς ἦλθε νὰ δόηγῃσιν τὸν Ῥοβέρτον μετὰ τῆς συνοδίας του εἰς τὴν γέφυραν τοῦ Ρισάλτου, ὅπως παρευρεθῇ εἰς μεγάλην ναυμαχίαν χιλιῶν γονδολῶν, κρυφίως προπαρασκευασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Δουκὸς ἐπίτηδες εἰς τιμὴν αὐτοῦ. Τὸ θέαμα ἦτον τῶ ὄντι ἐξάίσιον, διὰ τὴν ἐπιδειξιότητα τῶν ναυτῶν, διὰ τὴν ταχύτητα καὶ ἐλαφρότητα τῶν πλοιαρίων ἐκείνων, ἅτινα ἐκινουῦντο ὡς πτηνὰ ἰνδρα. Οἱ θεαταὶ ἀνευφήμουν καὶ ἐχειροκρότουν καὶ πρὸ πάντων ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ Ραιμόνδου ἦν ὑπερβολικός, καὶ τὸσον μεταδοτικός, ὥστε ὑπέδου καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν ἀπαθῆ ἐπιδερμίδα τοῦ Νόννου. Ἡ μάχη διεκόπτετο πολλάκις δι' ἀναχωρῶν ἐπ' αὐτῶν δ' οἱ διαμαχόμενοι ἀπεσύροντο εἰς μέρη ὅπου ὑπῆρχον ἐστρωμένοι τράπεζαι βρίθουσαι ποτῶν καὶ ἐδεσμάτων, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐπανήρχοντο εἰς τὴν ναυμαχίαν κατ' ἄλλην παράταξιν. Τοῦτο διήρκεσε μέχρι τῆς ἑσπέρας, ὅταν οἱ ἐπιστημότεροι τῶν θεατῶν συνεκλήθησαν εἰς τοῦ Δουκὸς τὸ γεῦμα. Ἡ ἐπιούσα ἦτον διὰ τοὺς ναυμάχους μεγάλη ἡμέρα. Κατ' αὐτὴν ἐμελλον νὰ ἐπιδικασθῶσι τὰ βραβεῖα εἰς τοὺς νικητάς. Παρεχώρησε δὲ ὁ Δούξ εἰς τὸν Ῥοβέρτον τὴν τιμὴν νὰ προσδρεύτῃ τὸ δικαστήριον, καὶ νὰ διανεῖμῃ τὰ ἄλλα. Καὶ αὕτη ἦν μία τῶν ἐνδοξοτέρων ἡμερῶν τοῦ Ῥοβέρτου εἰς Βενετίαν.

Τὴν τρίτην Ἰανουαρίου ὑπῆρχε παράταξις τῶν στρατευμάτων καὶ μεγάλη πρόσκλησις παρὰ τῷ στρατηγῷ, ἣτις ὁμῶς δὲν ἐμπόδισε τὸν Ῥοβέρτον μετὰ

τῶν δύο συμβούλων τοῦ ν' ἀφιερῶσσι τινὰς ὥρας εἰς ἐρευναν περὶ πλοίου· ἀλλὰ καὶ ταύτην τὴν ἡμέραν ἀπέτυχον. Τὴν ἐπαύριον καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐπανελάβον τὰς ἐξετάσεις των εἰς ὅσας σιγμὰς ἀνέσεως τοῖς ἄφινον αἱ τιμαὶ καὶ αἱ δεξιώσεις, ἀλλ' ἐπίσης ἀφόρως, ἐκτὸς ὅτι τὴν δευτέραν τῶν ἡμερῶν τούτων εἰς ἄνθρωπος, ὃν ὁ Νόννος ἐνόμισεν ὅτι εἶχεν ἰδεῖ μεταξὺ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Δουκὸς, ὅστις ὁμῶς παρουσιάσθη ὡς πλοίαρχος, τοῖς εἶπεν ὅτι μετὰ μίαν ἐβδομάδα, τὸ πολὺ μετὰ δέκα ἡμέρας, περιμένει πλοῖόν του ἐπιστρέφον ἀπὸ τὴν Ἀσπρην θαλάσσαν, πλοῖον μέγα καὶ εὐρύχωρον, καὶ κατὰ πάντα κατάλληλον διὰ τὸν Ῥοβέρτον καὶ τοὺς ὀπαδοὺς του.

Ἡ ἐλπίς αὕτη δὲν τοῖς ἤρκεσε, καὶ ἐκτὸς τῆς ἐπιούσης, ἣτις ἦν ἡ ἡμέρα τῶν Θεοφανείων, καὶ ἀφιερῶθη ὅλη εἰς τὴν τελετὴν τῆς ἀγιάσεως τῶν ὑδάτων καὶ τὰς αὐτὴν συνοδευούσας διασκεδάσεις, καθ' ὅλην τὴν λοιπὴν ἐβδομάδα δὲν ἐπαύσαν ἐπισκεπτόμενοι πάντα τὰ ἀγκυροβόλα εἰς ζήτησιν πλοίου. Ἀλλὰ πάντοτε ματαίως· οὐχὶ πλοῖον ἀλλ' οὐδὲ σκάφος ὑπῆρχε συγκατανεῦδον νὰ ἀναχωρήσῃ κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ ἔτους. Ἠναγκάσθησαν ἐπομένως νὰ ἐπανεέλθωσι πάλιν εἰς τὸν πλοίαρχον ὅστις περιέμενε τὴν ἐπιστροφήν τοῦ πλοίου του ἀπὸ τὴν Ἀσπρην θαλάσσαν, καὶ μετὰ τινὸς δυσκολίας τὸν εἶρον τέλος πάντων, ἀλλὰ τὸ πλοῖον δὲν εἶχε φθάσει· περιεμένετο ὁμῶς πάντοτε.

Τὸ πρᾶγμα ἐγένετο σπουδαῖον. Ἡ δεκάτη πέμπτη τοῦ Ἰανουαρίου εἶχε φθάσει, καὶ ὅλη των ἡ ἐλπίς ἐσαλεύετο ἐπὶ πλοίου ναυποροῦντος τίς οἶδε καὶ τῆς Ἀσπρης θαλάσσης. Συνεκρότησαν ἐπομένως συμβούλιον καθ' ὃ ὁ μὲν Ραιμόνδος ἐπανελάμβανεν:

Ὡ! ἂν εἶχετε δεχθῇ τὴν γνώμην μου, ἂν εἶχομεν διευθυνθῇ κατ' εὐθείαν διὰ θαλάσσης! Θὰ ἤμεθα τώρα εἰς τὸν Μωρέαν!

Ὁ δὲ Ῥοβέρτος ἐταλαντεύετο μετὰ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ παρευρεθῇ εἰς μέγαν χορὸν ὃν εἶδε μετὰ δέκα ἡμέρας ἡ ὡραιότερα γυνὴ τῆς Βενετίας διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς, καὶ μετὰ τῆς ἀνάγκης ἦν ἀνεγνώριζε τοῦ ν' ἀπέλθῃ τὸ ταχύτερον.

Ὁ Νόννος τέλος ἐπρότεινε νὰ ζητηθῇ πλοῖον δημόσιον παρὰ τοῦ Δουκὸς· καὶ τοι δὲ διατάζοντος τοῦ Ῥοβέρτου εἰς τοῦτο, ἡ πρότασις μετὰ τινὰ σκέψιν ἐγένετο ὁμοφώνως δεκτή.

Τὴν ἐπαύριον ἐπομένως ἐπεμφεν ἀπὸ πρωίας ὁ Ῥοβέρτος νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς ὑγείας τοῦ Δουκὸς, καὶ νὰ τῷ ἀναγγεῖλῃ ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπίσκεψίν του. Ἀλλ' ὁ ἀπεσταλμένος του ἐκανελθὼν, εἶπεν ὅτι ὁ Δούξ ἀσθενεῖ· ὁ Ῥοβέρτος ἐπίστευσε νὰ πληροφορηθῇ αὐτοπροσώπως, καὶ εἶρε τοὺς αὐλικοὺς κατηφείς καὶ τεταραγμένους. Ὁ Δούξ ἐπάσχε, καὶ ὁ ἰατρός του τῷ διέταξεν ἄκραν ἡσυχίαν. Πέντε ἡμέρας διήρκεσεν ἡ κατάστασις αὕτη, καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο, ὁ Ῥοβέρτος εἰσῆρχετο εἰς τὸν ἀντιθάλαμον νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ Δουκὸς, τῷ ἀπεκρίνοντο ὅλοι ταπεινῇ τῇ φωνῇ. Ἐπὶ τῶν πέντε ἡμερῶν τούτων τὸ πλοῖον τῆς Ἀσπρης θαλάσσης δὲν εἶχεν ἐπιστρέφει ἀκόμη, ἀλλὰ καὶ ἂν εἶχεν ἔλθει δὲν ἀνεχώρει ὁ Ῥοβέρτος, διό-

τι ὁ Δούξ τῷ εἶχεν εἰπεῖν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὁμιλήσωσι μίαν ἡμέραν ἐκτεταμένως περὶ τῶν ἀμοιβαίων συμφερόντων καὶ περὶ τῶν σχέσεων τῶν ἐπικρατειῶν τῶν.

Τὴν ἑκτὴν ἡμέραν ἐλθὼν εἰς τὸν ἀντιθάλαμον τοῦ Δουκὸς, ἐπληροφόρηθη ὅτι ἡ ὑγεία αὐτοῦ ἤρχιτε νὰ τρέπῃται ἐπὶ τὸ βέλτιον· ἐν ᾧ δὲ ἐξέφραζε τὴν περὶ τούτου χαρὰν τοῦ ἠκούσθη ὁ κωδωνίσκος τοῦ Δουκὸς, καὶ ὁ θαλαμηπόλος εἰσελθὼν, ἐπέστρεψε μετὰ μίαν στιγμὴν καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ῥοβέρτον ὅτι ὁ Δούξ τὸν παρακαλεῖ ἂν θέλῃ νὰ εἰσέλθῃ ἐπὶ μίαν στιγμὴν.

Ὁ Δούξ ἦν κλινήρης. Τὸ ἐρυθροῦν χρῶμα τῶν παρειῶν του ἐφαίνετο μὲν διαμαρτυρόμενον κατὰ τῆς ἀσθενείας του, ἀλλ' ἦτον ἱσως λείψανον τοῦ παρελθόντος πυρετοῦ. Καὶ ἡ φωνὴ δὲ μεθ' ἧς ὠμίλει δὲν ἦτον ἀδύνατος ἀναλόγως τοῦ ἐκνευρισμοῦ τοῦ σώματός του.

— Ὑψηλότατε, εἶπε, σὰς ἤκουσα ἐξῶ, καὶ ἐσπευσα νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ εἰσέλθῃτε. Καταρῶμαι τὴν ἀθένειαν ταύτην, ἥτις τόσας ἡμέρας μ' ἐστέρησε τῆς παρουσίας σας, καὶ ἐτι μᾶλλον διότι ἔμαθον ὅτι εἴχετε ἀνάγκην νὰ μεῖ ἰδῇτε. Ὅσον ἀδύνατος καὶ ἂν εἶμαι ἀκόμη σήμερον, εἶμαι ὅμως ὅλος εἰς τοὺς ὀρισμούς σας, καὶ σὰς παρακαλῶ νὰ μεῖ διατάττετε.

Ὁ Ῥοβέρτος, ἐκτιμῶν κατ' ἀξίαν τὴν ἐνδειξὴν τῆς ἰδιαίτερας εὐνοίας καὶ ὑπολήψεως τοῦ Δουκὸς, ὅστις μόνον αὐτὸν ἐδέχετο ὅταν δὲν ἦτον εἰς κατὰστασιν νὰ ἰδῇ κἀνένα, τὸν εὐχαρίστησε διὰ τοῦτο ἐνθέρμως, τῷ ἐξέφραζε τὴν χαρὰν του διὰ τὴν ἀνάρρωσίν του, καὶ τέλος τῷ ὁμολόγησεν, εἰ καὶ διατάζων, ὅτι μὴ εὐρίσκων κατάλληλον πλοῖον νὰ ναυλώσῃ ὅπως μεταφέρῃ αὐτὸν καὶ τὴν συνοδίαν του εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἤθελε παρακαλέσει τὴν Αὐτοῦ Ἐκλαμπρότητα, ἂν τὸ πρᾶγμα κατορθωτὸν, νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ τῷ δανείσῃ ἐν δημοσίῳ πλοῖον.

— Τοῦτο εἶναι, Ὑψηλότατε, ἡ ἐπιθυμία σας! ἀνέκραξεν ὁ Δούξ. Καὶ ἐδιατάζετε νὰ μοὶ τὴν ἐκφράσετε! Ὅλα τὰ πλοῖα τῆς δημοκρατίας εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν σας. Ἐλπίζω αὐριον ἢ τὸ πολὺ μεθαύριον νὰ μ' ἐπιτρέψῃ ὁ ἰατρὸς μου νὰ ἐξέλθω, καὶ τότε θέλω ν' ἀπέλθωμεν ὁμοῦ εἰς τὸν Ναύσταθμον καὶ νὰ ἐκλέξῃτε τὸ πλοῖον τῆς ἀρεσκείας σας. Μάτην ἠθέλησε ν' ἀντιστῇ ὁ Ῥοβέρτος, λέγων ὅτι θέλει εἰσβαῖ εὐγνώμων διὰ τὸ πρῶτον τυχὸν πλοῖον· ὁ Δούξ ἐπέμεινε, καὶ ὁ Ῥοβέρτος, διὰ νὰ μὴ τὸν ἐνοχλῇ περαιτέρω, ἐξῆλθεν ἀφ' οὗ ἐξέφρασεν αὐτῷ τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην του, καὶ ἀπῆλθε νὰ φέρῃ εἰς τοὺς συντρόφους του τὴν χαρμόσυνον ἀγγελίαν, καὶ νὰ τοῖς παραγγείλῃ νὰ εἶναι ἐτοιμοί.

Ἐν τούτοις ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἀκόμη ὁ ἰατρὸς δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τὸν Δούκα νὰ ἐξέλθῃ. Τὴν τετάρτην ὅμως, ἐμπρὸς τοῦ Ῥοβέρτου ὁ Δούξ ἐκήρυξεν εἰς τὸν ἰατρὸν ὅτι τοῦ λοιποῦ ἀποσεύει τὸν ζυγὸν του, ὅτι ζῶν ἢ νεκρὸς αὐριον θὰ ἐξέλθῃ διὰ νὰ συνοδεύσῃ τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα.

Τῷ ἄντι τὴν ἐπιούσαν περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ Ῥοβέρτος μετὰ τοῦ Δουκὸς διευθύνθη πρὸς τὸν Ναύσταθμον, ὅστις εἶχε κοσμηθῇ ἐορτασίμως διὰ τὴν περίστασιν. Ὁ Δούξ τὸν περιέφερεν εἰς ὅλον τὸ λαμ-

πρότατον ἐκεῖνο οἰκοδόμημα, τῷ ἐπέδειξε λεπτομερῶς ὅλα τὰ γραφεῖα, ὅλας τὰς πλουσιωτέρας ἀποθήκας, καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ὅλα εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν καὶ τὰς διαταγὰς του. Ἀλλ' ὁ Ῥοβέρτος αὐτῶν δὲν εἶχεν ἀνάγκην, καὶ ἀνυπόμονος ἦτον νὰ ἰδῇ τὰ πλοῖα. Ἀμα δὲ μεμακρυσμένως πως ᾤνιξατο μόνον τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην, ὁ Δούξ τὸν ἔφερε πρῶτον εἰς μέγιστον καὶ πολυτελέστατον πλοῖον, εἰς οὗ τὴν πρῶραν ἔλαμπε χρυσοῦς ὁ πτερωτὸς λέων τῆς Βενετίας, οὗ τὰ πλευρὰ ἐκοσμοῦντο ὑπὸ ἀγαλμάτων χολοσσιαίων, καὶ τὸ κατὰστρωμα ἦν κατὰγλυφον καὶ λαμπροῖς κατόπτροις διακεκολλημένον. Ὁ Ῥοβέρτος ἤρχισε νὰ λείγῃ τὰ χεῖλη του, καὶ νὰ λέγῃ καθ' ἑαυτὸν, ὅτι, ἂν τοῦτο τὸ πλοῖον τῷ προσδιορίζῃ ὁ Δούξ, οἱ Πελοποννήσιοι θὰ τὸν ἐκλάβωσιν, ὅχι Αὐθέντην των, ἀλλὰ βασιλέα τῶν βασιλέων.

— Οὗτος εἶναι ὁ Βουκένταυρος, εἶπεν ὁ Δούξ. Τοῦτο εἶναι τὸ νυμφικὸν ἄρμα ἐφ' οὗ πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν οἱ Δούκες ἔρχονται πρὸς τὴν πιστὴν σύζυγόν των τὴν Ἀδριατικὴν. Μίαν μόνον ἡμέραν τοῦ ἔτους, τὴν ἡμέραν τοῦ ἀπορρήτου γάμου, ἐξέρχεται ὁ ὑπερήφανος θαλάσσιος δράκων τοῦ σταύλου του. Ἀλλοτε δὲ οὐδέποτε οὐδ' αὐτὴ τοῦ Δουκὸς ἡ φωνὴ ἰσχύει νὰ τὸν ταραξῇ ἀπὸ τῆς θέσιν του.

— Οὐαί! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ῥοβέρτος. Ἄλλον ἂς ἰδῶμεν· δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς ὁ Βουκένταυρος.

Μετὰ ταῦτα δ' ὁ Δούξ τὸν περιήγαγεν εἰς ἰδιαίτεραν πτέρυγα τοῦ ναυστάθμου, ἥτις περιεῖχε τὸ ναυπηγεῖον. Ἦν δὲ τοῦτο ἐκ τῶν πλουσιωτάτων ἐξ ὧν ὑπῆρχον κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἰς τὴν Εὐρώπην. Ὁ Ῥοβέρτος ἐθαύμασε λεπτομερῶς τὰς ἐσχάρας διαφόρων τριήρεων, γαλεόνων καὶ ἄλλων παντοίων πλοίων ναυπηγουμένων, καὶ ἤκουσε μετὰ πολλῆς περιεργίας τὰς ἐξηγήσεις ὅσας συγκαταβατικώτατα τῷ ἐδίδεν ὁ ἴδιος Δούξ περὶ ἑνὸς ἐκάστου, περὶ τῆς χωρητικότητος αὐτοῦ, περὶ τοῦ πλήθους τῶν στρατιωτῶν καὶ τῆς δυνάμεως τῶν μηχανῶν ἃς ἐδύνατο νὰ φέρῃ, περὶ τοῦ εἶδους τῆς ξυλίας καὶ τῶν δασῶν τῆς Λομβαρδίας ἢ τῆς Ἰστρίας ὅθεν ἐτέμνετο, καὶ περὶ τῶν ἐρετῶν τοῦ διαγράμματος ἐκαστοῦ πλοίου.

Τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα σκαλωτοὺς ἐπεθεώρησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς διάστημα δύο ὥρων· μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Δούξ στραφείς πρὸς τὸν Ῥοβέρτον μετὰ μεγίστης φιλοφροσύνης καὶ εὐγενείας,

— Ἡ ὑμετέρα Ὑψηλότης, εἶπε, δύναται ἤδη νὰ ἐκλέξῃ ὁποιονδήποτε τούτων τῶν πλοίων θέλει διὰ τὴν ὁδοιπορίαν Της.

— Τοῦτων τῶν πλοίων! ἀνέκραξεν ὁ Ῥοβέρτος.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Δούξ. Γνωρίζετε ἐκαστοὺς τὰς ἀρετάς. Δύνασθε νὰ λάβητε ἢ τὸ χωρητικώτερον ἢ τὸ ταχύτερον κατ' ἀρέσκειάν σας.

— Ἀλλ' αὐτὰ εἶναι ἀναუπήγητα εἶπεν ὁ Ῥοβέρτος.

— Ἀναუπήγητα! ἀπεκρίθη ὁ Δούξ. Ἀλλὰ τρία ἢ τέσσαρα μετὰ δύο μῆνας τελειοῦν ἀφεύκτως, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐπιλοίπων δὲν χρειάζονται ὑπὲρ τοὺς τρεῖς· ἐλπίζω ὅτι θὰ μέινετε μεθ' ἡμῶν ἕως τότε, καὶ ἐν μέσῳ τῷ χειμῶνι δὲν θὰ θελήσῃτε νὰ ἐκτεθῇτε εἰς

τὴν μανίαν τοῦ τραγέος Ἀδρίου, ὥς οἱ ἀρχαῖοι δι-
κείως τὸν ὕβριζον, ἐκτός ἂν τὸ ἀτελές τῆς φιλοξε-
νίας μας σᾶς καθιστᾷ ἀνυπόμονον.

— Ἡ μεγαλοπρεπὴς φιλοξενία ἥς ἐτυχον παρὰ
τῇ ὑμετέρᾳ Ἐκλαμπρότητι, ἀπεκρίθη ὁ Ροβέρτος, ἐ-
δύνατο νὰ μὲ προσηλώσῃ ἐνταῦθα διὰ παντός, καὶ νὰ
μὲ καταστήσῃ ἐπιλήσιμονα καὶ αὐτῆς τῆς αὐθεντείας
τῇ ἀπέρχομαι νὰ παραλάβω. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ
καθήκοντά μου ἀντίκεινται εἰς τὴν ἐπιθυμίαν μου.
Πρέπει ν' ἀναχωρήσω ὅσον τάχιον, καὶ παρακαλῶ
τὴν ὑμετέραν Ἐκλαμπρότητα νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ μοὶ
παραχωρήσῃ ἐν τῶν ἐτοιμῶν πλοίων τοῦ στόλου τῆς.

— Ἡλπίζον, ἀπεκρίθη ὁ Δοῦξ, ὅτι ἡ ὑμετέρα Ὑ-
ψηλότης ἤθελε συγκατατεθῇ νὰ δεχθῇ ἐν τῶν νεοδ-
μῶν τούτων, δυνάμενον κατὰ πάντα λόγον νὰ τὴν
εὐχαριστήσῃ, καὶ νὰ διασκευασθῇ ἀξίως τοῦ ὑψηλοῦ
ἐπιβάτου του. Λυποῦμαι δὲ διὰ τὴν ἀνάγκην εἰς ἣν
εὐρίσκεσθε ν' ἀναχωρήσητε ἀνυπερθέτως, καὶ λυ-
ποῦμαι μάλιστα διότι ὅλος ὁ στόλος τῆς δημοκρατίας
ἀνέπεσε νὰ ᾔναι ἀπὼν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰστρίας,
ὅπου θέλει μείνει μέχρι τοῦ ἔαρος.

Ὁ Νόννος εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὠχρίασεν ὥς ἂν
ἤμελλε νὰ ἐκπνεύσῃ. Ὁ δὲ Ροβέρτος ἐρυθρίασας σφο-
δρῶς, καὶ δυσκόλως καταστέλλων τὴν ἀδημονίαν του,

— Λοιπὸν, εἶπε, δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς τρόπος ν' ἀ-
ναχωρήσω; Ἰσως πρέπει νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Γαλ-
λιαν, καὶ νὰ προσπαθῶ ἐκεῖθεν νὰ διαβῶ.

— Ὡ! εἶπεν ὁ Δοῦξ, πόσον λυποῦμαι ὅτι δὲν μοὶ
ἔπατε πρὶν τὴν ἀνάγκην ἣν ἔχετε ν' ἀναχωρήσητε
τόσον ταχέως! Ἐπιθυμοῦν καὶ ἡλπίζον νὰ σᾶς κρα-
τήσω δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος. Ἀν ἤξευρον τὴν ἐπι-
θυμίαν σας, ἴσως ἦτον τρόπος νὰ γίνῃ προμήθεια
Ἀλλ' ἂς ἰδῶμεν, θὰ προσπαθῶ ἀκόμη. Εἶχον δια-
τάξει νὰ ἐπισκευασθῇ ἐν ἀρχαίῳ πλοίῳ διὰ ν' ἀπο-
πέμψῃ τὸν Μάρτιον εἰς τὴν Κρήτην. Θὰ εἰπῶ τὸν
Ναύαρχον νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐπισκευή, καὶ τότε, ἂν δύ-
ναται νὰ σᾶς ἀρκέσῃ, τὸ πλοῖον εἶναι εἰς τὴν διαθε-
σίν σας.

Ἡ ἐλπίς αὐτὴ λαμπρὰ δὲν ἦτον, ἦτον ὅμως ἡ
μόνη ἐνδεχομένη εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις διό
καὶ οἱ ὁδοιπόροι ἐκόντες ἄκοντες, ἠναγκάσθησαν νὰ
περιοριθῶσιν εἰς αὐτήν, βλέποντες καὶ ὁμολογοῦντες
ὅτι ὁ Δοῦξ κἂν ἐπραττεν ὑπὲρ αὐτῶν πᾶν ὅ,τι ἐδύ-
νατο. Ἀλλ' ὁ μὲν Νόννος οὐχ ἤττον ἐμελέτα καθ' ἐ-
αυτὸν νὰ ἐρευνήσῃ καὶ τὴν ἐπαύριον ἀπὸ πρωίας ἂν δὲν
ἐπέστρεψε τὸ ἐμπορικὸν πλοῖον ἀπὸ τὴν Ἀσπρην θά-
λασσαν, ὁ δὲ Ραιμόνδος ἐπανελάμβανε μ' ἐλεεινὸν
τόνον φωνῆς:

— Ὡ! ἂν εἴχομεν ἀναχωρήσει διὰ θαλάσσης!

Τὴν δ' αὐγὴν τῆς ἐπισύσης ὁ Δοῦξ ἐκάλεσε τὸν
Ναύαρχον, καὶ ἐνώπιον τοῦ Ροβέρτου καὶ τῶν συν-
τρόφιων του τῷ διέταξε νὰ ἐπισκευασθῇ ἀνυπερθέτως
ὁ Λέων, ὅστις ἐμελλε νὰ σταλῇ εἰς Κρήτην, καὶ νὰ
εἴναι ἐτοιμος ν' ἀποπλεύσῃ εἰς πρώτην διαταγὴν. Ὁ
Ναύαρχος ἐκλινεν ἐδαφιαίως, καὶ εἶπεν ὅτι ὁ Λέων
ἔστιν ἐτοιμος ἀνυπερθέτως.

Ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ἦτον ὁ μέγας χορὸς εἰς ὃν ἤλ-
πιζε μὲν νὰ μὴ παρευρεθῇ ὁ Ροβέρτος, ἐπιθυμοῦν δ'

μὴ τὸ ἐναντίον, καὶ αὐτὸς συνετέλεσεν ὁπωσοῦν εἰς
διασκέδασιν τῆς ἀνυπομονησίας του.

Τῆς μετὰ ταύτην ἡμέρας μέρος μὲν ἀφιέρωσαν εἰς
ἀνάπαυσιν μετὰ τὴν νυκτερινὴν ἀγρυπνίαν, μέρος δὲ
εἰς νέας διασκέδασεις, εἰς ἃς ἦσαν προσκεκλημένοι. Πε-
ρὶ τοῦ πλοίου ὁμοῦς εἶχον τὴν διάκρισιν νὰ μὴν ὁμιλή-
σωσι, θέλοντες ν' ἀφήσωσι καιρὸν διὰ τὴν ἐπισκευὴν
του.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἦλθον εἰς τὸ ναυπηγεῖον νὰ πλη-
ροσρηθῶσιν ἂν ἡτοιμάσθῃ τὸ πλοῖον. Εἰς τῶν ἐπι-
στατῶν, πρὸς ὃν ἀπευθύνθησαν ἐρωτῶντες ποῦ ἴστα-
ται ὁ Λέων, τοῖς τὸν ἐδείξεν εἰς μίαν γωνίαν.

— Πῶς! ἀνέκραξεν ὁ Νόννος, αὐτὴ ἡ γωνία
σκάφη ἐκεῖ, χωρὶς ἱστῶν καὶ ἱπτίων, χωρὶς σχοινίων
καὶ χωρὶς σκευῶν, αὐτὸς εἶναι ὁ Λέων!

— Αὐτὸς, ἀπεκρίθη ὁ ἐπιστάτης· ἄλλο πλοῖον τοῦ
ὀνόματος τούτου εἰς τὸν Ναύσταθμον δὲν ὑπάρχει.

— Καὶ δὲν ἐπισκευάζεται; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος.

— Ὡς βλέπετε, δὲν ἐπισκευάζεται, ἀπεκρίθη ὁ ἐ-
πιστάτης.

Πλήρης θυμοῦ ὁ Ροβέρτος ἐζήτησε νὰ ἰδῇ τὸν διευ-
θυντὴν τοῦ Ναυσταθμοῦ, καὶ τὸν ἠρώτησε διατί ὁ
Λέων δὲν ἐπισκευάζεται.

— Νὰ ἐπισκευασθῇ ὁ Λέων! δὲν ἔχω καμμίαν
διαταγὴν περὶ τούτου, ἀπεκρίθη ὁ Διευθυντής.

Ὁ Ροβέρτος ἐκτός ἑαυτοῦ ἔδραμε πρὸς τὸν Δοῦκα,
καὶ παρεπονέθη πικρῶς. Ὁ δὲ Δοῦξ βῶων καὶ κρο-
τῶν ὅτι δὲν τὸν ὑπακούουσιν οἱ ὑπ' αὐτὸν, ὅτι δὲν ἔ-
χει ἀνθρώπους νὰ τὸν ὑπηρετήσωσιν, ἐπεμψεν ἄνθρω-
πον καὶ ἐμήνυσεν τὸν Ναύαρχον νὰ παρουσιασθῇ ἀμέσως
ἐμπρὸς του. Ἀμα δὲ ἦλθε, τὸν ἠρώτησε μὲ τόνον
φωνῆς ὀργίλου, διατί δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν διαταγὴν
του περὶ τῆς ἐπισκευῆς τοῦ Λέοντος. Ἀλλ' ὁ Ναύαρ-
χος ἀπήντησεν, ὅτι τὴν ἐξετέλεσεν ἐξ ἐναντίας ἀνυ-
περθέτως, ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀμέσως συνε-
τάχθη ἡ διαταγὴ, ὅτι τὴν ἐπαύριον ἀντεγράφη καὶ
ἐπρωτοκολλήσθη, καὶ ὅτι πρὸ ὀλίγων στιγμῶν εἶχε καὶ
διεκπεραιωθῇ. Ὁ Δοῦξ τῷ εἶπε τότε ὅτι δὲν περιέ-
μενεν ὀλιγωτέραν δραστηριότητα ἀπ' αὐτὸν, καὶ τῷ
συνιστᾷ καὶ αὐτῇ τὴν ταχύτητα τῆς ἐπισκευῆς, πρὸς
δὲ τὸν Ροβέρτον ὅτι χαιρεῖ βλέπων ἐκπληρωθεῖσαν
τὴν ἐπιθυμίαν του.

Ὁ Ροβέρτος τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν ἐπέστρεψεν
εἰς τὸν Ναύσταθμον, ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον. Ποία ὅμως
καὶ πόση ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του ὅταν, ἐλθὼν πρὸς
τὸν Λέοντα, τὸν εὗρεν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς τὴν
αὐτὴν ἐγκατάλειψιν, εἰς τὴν αὐτὴν μεγαλοπρεπὴ
ἀκινήσιαν, ὥς καὶ τὴν προτεραίαν! Ἡ ἀγανάκτη-
σίς του ὅριον δὲν ἐγνώριζε, καὶ εἰσώρμησεν εἰς
τὸ γραφεῖον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ναυσταθμοῦ νὰ τῷ
ζητήσῃ λόγον τῆς τοιαύτης ἀπραξίας. Ἀλλὰ μόλις
εἰσῆλθε, καὶ ὁ Διευθυντής προέβη πρὸς αὐτὸν μὲ μει-
διῶντα τὰ χεῖλη, καὶ περιχαρῶς τῷ ἀνῆγγειλεν ὅτι
ἔλαβε τὴν περὶ τοῦ Λέοντος διαταγὴν, καὶ ὅτι ἀμέ-
σως ἔσπευσε νὰ τὴν ἐνεργήσῃ, ὅτι ἡ διαταγὴ πρὸς
τὸν ἀρχιναυπηγὸν ἀπὸ τῆς προτεραίας μέχρι τῆς
ῥας ἐκείνης ἐγράφη, ἀντεγράφη καὶ ὑπεγράφη, καὶ
κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην διεκπεραιούται· ἐπειδὴ

δὲ τὴν ἐπαύριον ἦτον κυριακή, ὅτι μεθαύριον θέλει ἀρχίσει ἡ ἐπισκευὴ ἀνυπερθέτως.

Τὴν δευτέραν τῷ ὄντι, ἥτις ἦτον ἡ πρώτη τοῦ Φεβρουαρίου, ὁ Ῥοβέρτος ἔσπευσε πάλιν ἀπὸ πρωίας εἰς τὸ ναυπηγεῖον, πεπεισμένος ὅτι θ' ἀκούσῃ καὶ πάλιν ἐγγράφα καὶ ἀντίγραφα καὶ διεκπεραιώσεις, καὶ τὸ ἐπάραιον ἀνυπερθέτως. Ἀλλὰ πόσον εὐαρέστως ἐξεπλάγη ὅταν εἶδεν ἀσυνήθη κίνησιν περὶ τὸν Λέοντα, καὶ πλῆθος ἐργατῶν βομβοῦν περὶ τὰ πλεῦρα του, καὶ ἤκουσε τὸν μουσικὸν ἦχον τοῦ σκεπάρνου καὶ τοῦ πελέκεος. Καθ' ἐκάστην ἐπανήρχετο ἑκτοτε εἰς ἐπίσκαψιν τῶν ἐργῶν, καὶ ἦτον μάρτυς τῆς πραγματικῆς προόδου αὐτῶν. Τὴν μίαν ἡμέραν ἐπεσκευάσθησαν ὅλα τὰ πεπονημένα μέρη τῆς σκάφης· τὴν ἐπαύριον ἐστήθη ὁ μέγας ἱστός, τὴν ἄλλην ἐτέθησαν τὰ καλώδια καὶ λοιπὰ σχοινία, τὴν ἄλλην τὸ πηδάλιον καὶ αἱ κῶπαι, καὶ οὕτω καθεξῆς, ὥστε τὴν ἐσπέραν τῆς δεκάτης ἡμέρας φαιδρῶς ὁ Δοῦξ ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Ῥοβέρτον, ὅτι ὁ Λέων εἶναι ἑτοιμος, καὶ περιμένει τὰς διαταγὰς τῆς Α. Ὑψηλότητος διὰ ν' ἀναχωρήσῃ. Τὸν παρεκάλεσε δὲ συγχρόνως νὰ τῷ χάρισῃ τῆς ἐπαύριον τινὰς ὥρας συνεντεύξεως ὅπως συνομιλήσωσι περὶ τῶν πολιτικῶν συμφερόντων ἀμφοτέρων τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ περὶ τῶν ἀμοιβαίων των σχέσεων.

Τὴν ἐπιούσαν μέχρι τῆς μεσημβρίας ὁ μὲν Δοῦξ ἦν ἀπασχολημένος εἰς ἐκτέλεσιν δημοσίων καθηκόντων τῆς θέσεώς του, ὁ δὲ Ῥοβέρτος εἰς διευθέτησιν τῶν πρὸς ἀπόπλουν ἀναγκαίων. Μετὰ δὲ μεσημβρίαν ὁ Δοῦξ ἐδέχθη τὸν Ῥοβέρτον, καὶ ἡ συνδιάλεξις διήρκεσε πολλὰς ὥρας. Ταύτην δὲ διεδέχθη συμπόσιον ἀπαχαιρετισμοῦ, εἰς ὃ συνεκλήθη ὅλη ἡ ἀνωτέρα κοινωνία τῆς Βενετίας. Πρὶν δὲ διαλυθῶσι τὴν νύκτα, ὁ Δοῦξ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Ναύαρχον νὰ τῷ παρουσιάσῃ τὸν πλοίαρχον τοῦ Λέοντος, καὶ πρὸς τοῦτον εἶπεν ἐνώπιον τοῦ Ῥοβέρτου·

— Θέλετε ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ὁδηγήσεται τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα. Εἰσθε ἐντελῶς εἰς τὴν διάθεσίν του. Θέλετε ταχύνει τὸν πλοῦν σας καὶ ἀποδιβάσει τὸν Ὑψηλότετον εἰς ὅποιονδήποτε λιμένα τῆς Πελοποννήσου ἐπιθυμεῖ, καὶ δὲν θέλετε ἐξακολουθήσει πρὸς Κρήτην πρὶν λάβῃτε τὴν ἀδειαν τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος. Ἐννοεῖτε;

— Μαλιστα, Ἐκλαμπρότατε, εἶπεν ὁ Πλοίαρχος, θέλω ἐκτελέσει κατὰ γράμμα τὴν διαταγὴν τῆς Ὑ. Ἐκλαμπρότητος.

ΚΕΦ. I.

Τὴν ἐπιούσαν, δωδεκάτην Φεβρουαρίου, οἱ αἰγιαλοὶ τῆς Βενετίας ἦσαν κεκαλυμμένοι ἀπὸ χιλιάδας λαοῦ. Αἱ λέμβοι τοῦ Δουκὸς μετέφερον εἰς τὸν Λέοντα τὸν Ῥοβέρτον καὶ πᾶσαν τὴν συνοδίαν του. Τὸν συνώδευσεν δὲ καὶ ὁ Δοῦξ μέχρι τοῦ πλοίου, ὅπου ὁ Ῥοβέρτος τῷ εἶχε προπαρασκευάσει μικρὰν ἐστίασιν διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ διὰ τὰς δεξιώσεις του. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ δύο ἡγεμόνες ἀπεχαιρετίσθησαν κατανυκτικώτατα, ὁ Δοῦξ κατέβη εἰς τὴν λέμβον, καὶ, πατα-

νίζουσης τῆς μουσικῆς, ὁ Λέων ἀνείλκυσε τὴν ἀγκυραν. Καθ' ὅλον τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας τὸ πλοῖον ἀναγκάτως παρεκολούθει τοὺς ἐλιγμούς τῶν δυσπλευρῶν διωρύγων τῆς πόλεως· τὴν ἐσπέραν δὲ, μόλις ἐξελθὼν τέλος εἰς τὴν εὐρείαν θάλασσαν, ἤρχισε νὰ εὐθυπορῇ ἀκωλύτως, καὶ ἔδειξεν ἀνέλπιστα ταχύτητος προτερήματα.

Ὁ Πλοίαρχος τὰς πρώτας στιγμὰς μόνον ἦλθεν εἰς προσκύνῃσιν τοῦ Ῥοβέρτου, καὶ τοῦτο ἔπραξε τόσον ἀνорέκτως καὶ κατηφῶς, ὥστε, ἂν δὲν ἦταν ἀσθενής, ὁ τρόπος του ἦν ἀπόδειξις ὅτι δυσηρεστεῖτο τεθεὶς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ξένου ἡγεμόνος. Ἐκτοτε δὲν ἐφάνη πλέον εἰς τὸ κατὰστρωμα, οὔτε εἰς τὸ δεῖπνον, ἀλλ' ἀντικαθίστα αὐτὸν ὁ ὑποπλοίαρχος, νέος ἰφαιδρὸς καὶ εὐθυμος, καὶ τὸ μέγιστον ἐπιδεδεικνύων σέβας πρὸς τὸν ἐνδοξον ἐπιβάτην του.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρωὶ ὁ Ῥοβέρτος παρατηρήσας καὶ αὐθις τοῦ Πλοίαρχου τὴν ἀπουσίαν, ἠρώτησε περὶ αὐτοῦ μετὰ τινος δυσαρτεχείας τὸν ὑποπλοίαρχον.

— Ὁ δυστυχής! ἀπεκρίθη αὐτός. Πολὺ μὲ τρομάζει ἡ στάσις του. Ἀπὸ χθὲς τὴν ἐσπέραν ἐπεσεν ἀσθενής, καὶ ἑκτοτε οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς ν' ἀνοίξῃ οὔτε λέξιν κατάρθωσεν νὰ προφέρῃ.

Ὁ Ῥοβέρτος ἐλυπήθη διὰ τὴν περίστασιν ταύτην, ἀλλὰ παρηγορεῖτο, διότι ἀντὶ τοῦ Πλοίαρχου ἄφησε αὐτὴ τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου εἰς τὸν ὑποπλοίαρχον, οὗ ἐπρότιμα τὸν χαρακτήρα.

Τὴν ἐσπέραν ὁ ὑποπλοίαρχος ἐφαίνετο λίαν τεταραγμένος. Ἡ κατάστασις τοῦ Πλοίαρχου προῦχῶρει ἐπὶ τὸ χεῖρον· ὅχι μόνον δὲν ὠμίλει, ἀλλὰ, ὡς φαίνεται, οὔτε ἤκουε, διότι μᾶλλον τὸν προέτρπευεν νὰ λάβῃ ἐλίγην τροφὴν ἢ καὲν ποτὸν ἱαματικόν. Ταῦτα ἔλεγεν ὁ ὑποπλοίαρχος.

— Ἄν ἡ κατάστασις αὕτη ἐξακολουθήσῃ, ἐπρότεινεν, ἄλλον τρόπον δὲν βλέπω εἰμὴ νὰ τὸν ἀποδιβάσωμεν εἰς Βούδουαν ὅπου ἔχει τὴν οἰκογενεῖάν του, καὶ ὅπου φθάνομεν, ἐλπίζω, ὡς αὐριον.

Ὁ Ῥοβέρτος ἐνέκρινε κληρέστατα τὴν πρότασιν ταύτην.

— Ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ μᾶς ἀργοπορήσῃ, εἶπεν ὁ Ραιμόνδος.

— Οὕτε μίαν ὥραν, ἀπεκρίθη ὁ ὑποπλοίαρχος· Ἡμποροῦμεν ν' ἀναχωρήσωμεν μόνον, χωρὶς ν' ἀγχυροβολήσωμεν.

Τὴν ἐπιούσαν ὅταν, εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἐφθασαν ἀπέναντι τοῦ λιμένος τῆς Βούδουαν, ὁ ὑποπλοίαρχος εἶπεν ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Πλοίαρχου ἦτον χειροτέρα ἀκόμη, διὸ καὶ ἀναίσθητον, καὶ εἰς σινδόνας καὶ μανδύας ἐνειλιγμένον, τὸν κατεβίβασαν εἰς τὴν λέμβον καὶ τὸν ἐπέμψαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του. Μετὰ μίαν δὲ ὥραν, ὁ Λέων εἶχεν ἐπαναλάβει τὸν πλοῦν του, καὶ, ὅτι ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ἀπὸ Βενετίας, εὐρίσκει το ἀπέναντι τῆς μικρᾶς νήσου Φανοῦς ἥτις κεῖται πρὸς δυσμὰς τῆς Κερκύρας. Ἡ ἡμέρα ἦτον διαυγέστατη, καὶ ὁ Ῥοβέρτος μετὰ τοῦ Νόννου καὶ τοῦ Ραιμόνδου ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καὶ ἐπεσκόπει τὰς πρὸς ἀνατολὰς παρατεινομένας σειρὰς

τῶν δρέων, ὧν τινὲς ὡς ἀμυδρὰ νέφη πρὸς μεσημ-
βρίαν διακρινόμεναι, τῷ ἐδείκνυντο ὡς ἀνήκουσαι εἰς
τὴν ποθητὴν Πελοπόννησον.

— Θαυμασίως προχωρεῖ ὁ Λέων, εἶπε πρὸς τὸν
ὑποπλοίαρχον, ἀνερχόμενον εἰς τὸ κατὰ τρωμα.

— ὦ! Ὑψηλότατε, ἀπεκρίθη αὐτὸς, προτιμῶ πα-
λαιὸν οἶνον ἀπὸ παλαιὸν κάτεργον. Τί τὸ ὄφελος ὅτι
ἐπισκευάσθῃ με τόσην ἐπιμέλειαν εἰς τὸν Ναύσταθμον.
Ἀπὸ χθὲς εἰσρέει τὸ ὕδωρ εἰς τὸν μυχὸν κατὰ τρόπον
ἐπιφοδῶν. Ὑπάρχει ῥωγμὴ εἰς τὰ ὕφαλα, καὶ ἂν δὲν
ῥυθμίσθαι τὸν πλησίον εἰς τοὺς Κορφοὺς, ἤθελον εἶσθαι
πολύ ἀνήσυχος.

— Πῶς! ὑπάρχει, νομίζετε, κίνδυνος, Κύριε
Πλοίαρχε;

— Εἰκοσιτέσσαρας ὥρας ἀκόμη δὲν δύναται νὰ
κλυθῇ ἀσφαλῶς ὁ Λέων, καὶ μέχρι τῆς Κρήτης ἔχο-
μεν ἀκόμη τοῦλάχιστον δεκαπέντε ἡμέρας.

— Καὶ ἡ Κλαρέντζα ἀπὸ ἐδῶ πόσον ἀπέχει; ἠρώ-
τεσεν ὁ Ροβέρτος.

— Ἡ Κλαρέντζα τῆς Πελοποννήτου;

— Βεβαίως. Ποία ἄλλη;

— ὦ! ἀπέχει τοῦλάχιστον ἐξ ἡμερῶν πλοῦν με-
σούριον ἄνεμον.

— Ἐξ ἡμερῶν! εἰς τὴν Κλαρέντζαν ἐπιθυμῶ
ἀποδιδοσθῶ.

— Εἰς τὴν Κλαρέντζαν! ἀνέκραξεν ὁ ὑποπλοίαρ-
χος. Ἡ ὑμετέρα Ὑψηλότης ἐπιθυμεῖ ν' ἀποβῇ εἰς τὴν
Πελοπόννησον καὶ ὄχι εἰς τὴν Κρήτην!

— Ὅχι ἀναμφιδόλως, εἶπαν ὁ Ροβέρτος ἀνακαγ-
χάζων. Ὁ Ἐκλαμπρότατος Δουὲ ἔθεσε τὸν Λέοντα
εἰς τὰς διαταγὰς μου διὰ νὰ με φέρῃ εἰς τὴν Πελο-
πόννησον, ὄχι εἰς τὴν Κρήτην. Πόσον καιρὸν θὰ διαρ-
κίσῃ ἡ ἐπισκευή;

— Μίαν, δύο, τρεῖς ἡμέρας, εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρ-
χος γινόμενος σκεπτικός. Δὲν ἔχω νὰ τὸ προειπῶ
πρὶν ἰδῶ πῶς ἐργάζονται οἱ ναυπηγοὶ τῶν Κορφῶν.

— Ἐπιθυμῶ, εἶπεν ὁ Ροβέρτος, νὰ τὴν ταχύνη-
ται ὅσον ἐνδέχεται, καὶ, ἅμα εἶναι δυνατόν, ν' ἀπο-
πλεύσωμεν εἰς Κλαρέντζαν.

Ὁ ὑποπλοίαρχος ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀπῆλθε
νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς ὅπως τὸ πλοῖον
στραφῇ πρὸς τὸν λιμένα τῆς Κερκύρας.

Δύο ὥρας πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ὁ Λέων εἰσέ-
πλευσεν εἰς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τὴν ἐπισκευὴν ἦτον
ἀνάγκη νὰ κενωθῇ, οἱ ἐπιβάται κατέβησαν ὅλοι εἰς τὴν
ἡβὴν, καὶ μεθ' ὅλης τῆς συνοδίας του ὁ Ροβέρτος διευ-
θυθεὶς εἰς ξενοδοχεῖον, κείμενον ὑπὲρ τὸν λιμένα ὅθεν
ἐβόητο ἐπομένως νὰ βλέπῃ μακρόθεν τὴν πρὸσδον τῆς
ἐπισκευῆς, ἐπεμψε διὰ τοῦ Ραιμόνδου πρὸς τὸν Διοι-
κητὴν τὰς συστατικὰς ἐπιστολὰς τοῦ Δουκὸς. Μετ' ὀ-
λίγον ὁ Διοικητὴς ἔσπευσεν εἰς ἐπίσκεψίν του, καὶ
τὸν προσεκάλεσεν εἰς δεῖπνον λιτώτερον μὲν ἀναμφι-
δόλως τῶν δουκικῶν ἐκείνων, ἀλλ' οὔτε συντομώτερον
οὔτε ὀλιγώτερον εὐθυμον. Εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ὁ Ρο-
βέρτος παρεκάλεσε τὸν Διοικητὴν νὰ συνδράμῃ τὸ ἐφ' ἑ-
κατῷ ὅπως ταχυνθῇ ἡ ἐπισκευὴ τοῦ Λέοντος, καὶ οὐ-
δὲν ὑπεσχέθη νὰ θέσῃ εἰς διάθεσιν τοῦ Πλοίαρχου ὅλα
τὰ βοηθήματα ὅσα παρεῖχεν ἡ γῆσος. Ὅστε, ὅταν

πολύ μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐπέστρεψεν ὁ Ροβέρτος εἰς
τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ κεκμηκώς ἀπὸ τὸν πλοῦν καὶ τὴν
εὐωχίαν ἀπεκοιμήθη, γοητευτικὰ τῷ παρίστα ὄνειρα ἡ
εἰς τὸν κύπριον πλέουσα φαντασία του. Ἀλλ' ἐνῶ
ἐδλεπεν ἑαυτὸν καθήμενον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς Κυλ-
λήνης, καὶ γύρω του, ἄλλοτε μὲν χορεύοντας, ἄλλοτε
δὲ προσκυνοῦντας ὅλους τοὺς δούκας καὶ τοὺς διοικη-
τὰς τῆς γῆς, αἰσθόνη τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουσεν ὀξύν συριγ-
μὸν, φθάνοντα διὰ τοῦ ὕπνου μέχρι τῶν βαβαρυμένων
αἰσθήσεων του. Ἀκριβέλλων ἂν ἦτον ἐγρηγορῶς ἀ-
κόμη ἢ ἂν κοιμώμενος, συνεκέντρωσε τὴν προσοχὴν
του, καὶ ἤκουσε τὸν συριγμὸν ἐπαναλαμβανόμενον πρὸς
τοῦ λιμένας τὸ μέρος. Τότε ἐξύπνισε τὸν Νόννον καὶ
τὸν Ραιμόνδον, κοιμωμένους εἰς τὴν παρακειμένην αἵ-
θουσαν, καὶ τοὺς ἠρώτησεν ἂν ἤκουσαν τὸν αὐτὸν ἦχον.
Ὁ Ραιμόνδος τὸν εἶχεν ἀκούσει.

— Μήπως τὸ κάτεργο μέλλει νὰ ἀποπλεύσῃ, εἶ-
πεν ὁ Ροβέρτος, καὶ εἶναι ὥρα νὰ ἐτοιμασθῶμεν;

— Πῶς εἶναι δυνατόν; ἀπεκρίθη ὁ Ραιμόνδος. Πῶς
νὰ ἐπισκευάσθῃ τόσον ταχέως; Ἐπειτα δὲ ὅταν θ' ἀ-
ποπλεύσῃ, θέλει βεβαίως εἰδοποιήσαι δι' ἐπίτηδες ἀν-
θρώπου τὴν ὑμετέραν Ὑψηλότητα καὶ κύψας διὰ τοῦ
παραθύρου.

— Εἶναι, εἶπε, νῦν σκοτεινὴ. Ὅλη ἡ θάλασσα
φαίνεται καταμέλανος καὶ ὁ Λέων δὲν διακρίνεται. Ἄν
ἐκεῖθεν προῆλθεν ὁ συριγμὸς, ὁ ἄγρυπνος Πλοίαρχος
ἐτοιμάζεται πιθανῶς διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἐπισκευῆς.
Νομίζω ὅτι δυνάμεθα νὰ κοιμηθῶμεν ἡσυχῶς ὡς νὰ
μᾶς εἰδοποιήσωσι.

Τῆς αὐτῆς γνώμης ἦτον, φαίνεται, καὶ ὁ Νόννος,
διότι οὔτε κἄν ἐκινήθη ἀπὸ τὴν κλίνην του. Ἐπομέ-
νως, ἐννοῶν καὶ ὁ Ροβέρτος πόσον ματαία ἦτον ἡ ἀ-
ναπομονησία του, κατεκλίθη καὶ αὐτὸς καὶ ἀπεκοιμή-
θη. Ἀλλὰ μετὰ μίαν ὥραν περίπου ἠνέωξε τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς, καὶ ἀκούων πανταχόθεν τοὺς πετεινοὺς
σαλπίζοντας τὸν ἐωθινόν, βλέπων δὲ καὶ τὴν ἀνατολὴν
ἤδη διαλάμπουσιν, ἐπήδησε κάτω τῆς κλίνης, καὶ
δραμὼν πρὸς τὸ παράθυρον τὸ ἠνέωξε, καὶ περιέφερε
τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν λιμένα. Ἀλλὰ δυσπιστῶν
πρὸς αὐτοὺς, καὶ νομίζων ἐκ' αὐτῶν ἠπλωμένην ἀκό-
μη τὴν ἀγλὴν τοῦ ὕπνου, ἢ τοῦ ἀτμοῦ τοῦ κυπρίου,
τοὺς ἔτριψε, καὶ τοὺς ἔτριψε πάλιν, καὶ τοὺς περιέ-
φερον ἐφ' ὅλα τὰ ὁρατὰ τῆς θαλάσσης σημεῖα.

— Νόννε! Ραιμόνδε! ἐκραξε τότε, καὶ ἄλλην ἱε-
ξιν δὲν ἐπρόφερε. Μὲ τεταμένον δὲ τὸν δάκτυλον τοῖς
ἐδείξε πρῶτον τὸν λιμένα, ὅπου ὁ Λέων δὲν ὑπῆρχε
πλέον, καὶ μετὰ ταῦτα τὸν ὀρίζοντα ὅπου ἐφαίνετο
πλοῖον ἔχον τὰ ἱστία ἀναπεπταμένα, καὶ διευθυνόμε-
νον πρὸς μεσημβρίαν.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὑπηρετῆς τοῦ ξενοδοχείου
εἰσελθὼν, ἐνεχείρισεν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Ροβέρτον.
Ναύτης, εἶπε, τὴν ἔφερε τὴν νύκτα, καὶ ἠρώτησεν ἂν
κοιμάται ἡ Ὑψηλότης του. Ἐπρόσθετε δὲ ὅτι εἶναι πε-
ριττὸν νὰ ταράξωσι τὸν ὕπνον του, ἀλλὰ τὰ πρωὶ νὰ
τῷ τὴν ἐγχειρίσωσι. Ἡ ἐπιστολὴ ἔλεγεν·

« Ὑψηλότατε!

Σήμερον ἐξεφράσατε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ὑπάγῃτε εἰς
τὴν Πελοπόννησον· ἐξέτασα τὰς γραπτὰς ὁδηγίας τοῦ

Πλοίαρχου, καὶ αὐταὶ εἶναι κατ' εὐθείαν διὰ τὴν Κρήτην. Προφορικὴν διαταγὴν ἐγὼ καρμίαν δὲν ἔλαβον, καὶ οἱ νόμοι τῆς δημοκρατίας εἶναι αὐστηροί. Ἐχω γυναικαὶ καὶ τέσσαρα παῖδια, καὶ διὰ μίαν παράβασιν τῶν ὁδηγίων δύναμαι νὰ διέλθω τὴν Γέφυραν τῶν Στεναγμῶν. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ ταπεινῶς τὴν ὑμετέραν Ὑψηλότητα νὰ εὐαρεστηθῇ ν' ἀπέλθῃ δι' ἄλλου πλοίου εἰς Πελοπόννησον, ἐνῶ ἐγὼ κατὰ τὰς διαταγὰς μου ἀπέρχομαι εἰς Κρήτην.

Εὐπειθέστατος

ὁ ὑποπλοίαρχος. Ν. Ν. »

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην ὁ Νόννος ἐκτύπησε μετὰς δύο χεῖρας τὴν κεφαλὴν του καὶ ἤρχισε ν' ἀποσπᾷ τὴν κόμην του· ὁ δὲ Ραιμόνδος ἔμεινε μὲ ἀνοιχτὸν τὸ στόμα καὶ ἀκίνητος ὡς στήλη ἄλως· καὶ γελοία ἦτον ἡ σκηνὴ ὅταν καὶ οἱ τρεῖς ἴσταντο ὡς ἡλίθιοι, στρέφοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπ' ἀλλήλων πρὸς τὴν θαλάσσαν καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης πρὸς ἀλλήλους, χωρὶς οὔτε μία ἰδέα νὰ δύναται νὰ βλαστήσῃ εἰς τὸν τεταραγμένον ἐγκέφαλόν των.

Γέλος ὁ Ραιμόνδος,

— Εἰς τὸν Διοικητὴν! ἔκραξε πρῶτος.

— Εἰς τὸν λιμένα! εἶπε συγχρόνως ὁ Νόννος, νὰ ναυλώσωμεν ἄλλο πλοῖον.

— Καὶ εἰς τὸν ἕνα καὶ εἰς τὸν ἄλλον, εἶπεν ὁ Ροβέρτος. Τρέξατε αἱ εἰς τὸν λιμένα, εὑρετε ἄλλο πλοῖον. Ἐγὼ ὑπάγω εἰς τοῦ Διοικητοῦ.

Ὅλοι ἐπευφάνησαν. Ἡ σύγχρονος ἐνέργεια ἦτον οἰκονομία καιροῦ. Καὶ ὁ μὲν Νόννος μετὰ τοῦ Ραιμόνδου κατέβησαν εἰς τὸν λιμένα, ὁ δὲ Ροβέρτος ἀνέβη εἰς τοῦ Διοικητοῦ. Κατὰ δυστυχίαν δὲν τὸν εὔρεν ὁ Γραμματεὺς ὁμῶς τῆς διοικήσεως, εἰς ὃν διηγήθη τὸ συμβάν, τῷ ὑποστρέφοντι νὰ πέμψῃ ἀνυπερθέτως εἰς ἀνεύρεσίν του. Ἐκεῖθεν ὁ Ροβέρτος κατέβη εἰς τὸν λιμένα· ἀλλὰ περιῆλθεν αὐτὸν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, καὶ οὔτε τὸν Ραιμόνδον οὔτε τὸν Νόννον ἀπῆντησεν οὐδαμοῦ, οὔτε πλοῖον εἶδεν ἔχον διαστάσεις ἱκανὰς ὥστε νὰ πλεύσῃ εἰς Πελοπόννησον. Δὲν τῷ ἔμενεν ἐπομένως εἰμὴ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ νὰ περιμένῃ.

Μετὰ δ' ἡμίσειαν ὥραν, ἥτις τῷ ἐφάνη ἡμισυ ἔτος, εἰσώρμηθεν ὁ Νόννος μὲ πρόσωπον θριαμβεῖον.

— Εὐρέθη! εὐρέθη! ἔκραξε, καὶ ῥίψας εἰκοσι βενετικά δουκάτα εἰς τὴν τράπεζαν,

— Αὐρίον ἀναχωροῦμεν, ἐξηκολούθησεν. Ἐχομεν πλοῖον καλλήτερον ἀπὸ ὅλα τοῦ Δουκὸς τῆς Βενετίας τὰ κάτεργα.

— Ποῦ ἀνεκάλυψας τὸ θαῦμα τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ Ροβέρτος· ἐγὼ περιῆλθον τὸν λιμένα ὅλον, καὶ οὔτε μονόξυλον σχεδὸν δὲν εἶδα.

— Τὸν περιῆλθαμεν καὶ ἡμεῖς, εἶπεν ὁ Νόννος, καὶ ἤρχισα νὰ νομίζω ὅτι θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Πελοπόννησον κολυμβῶντες. Σκεπτικοὶ ἀνεβαινάμεν ἕνα λόφον, ὅταν, ὀπίσω τοῦ ἀκρωτηρίου, εἶδαμεν αἶφνης προκύπτοντας πλοίου ἱστοὺς. Ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ εἰς μικρὸν χρόνον εὑρομεν ἡγυροβολημένον πλοῖον ὦρατον, καὶ χωρητικὸν ὅλης τῆς συνεδρίας ἀνθρώπων καὶ ἵππων.

— Δέχεται νὰ μᾶς μεταφέρῃ;

— Δέχεται ἀναμφιβόλως. Τὸ ἐναυλώσαμεν χωρὶς ἀναβολῆς καὶ ἔλαβον τὰ εἰκοσι αὐτὰ δουκάτα εἰς ἀρράβωνα. Ἐνόμισα ὁμῶς προτιμώτερον νὰ ἀποσιωπῇ τὸν βαθμὸν καὶ τὸ ὄνομα τῆς ὑμετέρας Ὑψηλότητος· διότι... τίς ἠξεύρει;

— Πῶς; ὑποπτεύεις;

— Δὲν ἠξεύρω, εἶπεν ὁ Νόννος, ἀλλὰ τινὰ ἐκ τῶν προσκομμάτων ὅσα ἀπηντήσαμεν μοὶ ἐφάνησαν ὀλίγον διφορούμενα. Τοῦλάχιστον βέβαιον εἶναι ὅτι οὐδεὶς ἔχει συμφέρον νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Κύριον Ἀριόλφον, ἔμπορον ἐξ Οὐγγαρίας, ἀπερχόμενον νὰ πωλήσῃ τοὺς ἵππους του εἰς Μωρέαν. Οὕτω σὰς ὠνόμασα πρὸς τὸν πλοίαρχον.

— Νομίζω ὅτι ἔχεις δίκαιον. Καὶ ὁ Ραιμόνδος τοῦ εἶναι;

— Ὁ Ραιμόνδος ἔμεινε εἰς τὸ πλοῖον νὰ προσέχῃ μὴ κάμῃ πτερὰ ὡς τὸν Λέοντα. Ὁ πλοίαρχος ὡς τὸ ἐσπέρας ὑπόπτεται νὰ εἶναι ἑτοιμος· τὸ ἐσπέρας λοιπὸν ἐπιβιβάζομεν τοὺς ἵππους, καὶ αὐρίον, μόλις χαράξῃ, ἀναχωροῦμεν.

— Ἐτοιμοὶ λοιπόν! ἀνέκραξεν ὁ Ροβέρτος, καὶ ἤρχισε νὰ πηδᾷ ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Ἀς μὴ χρονοτριβώμεν. Ἀς ἐτοιμασθῶσιν οἱ ἵπποι, ἄς ἐτοιμασθῶσιν αἱ ἀποσκευαί· τὸ ἐσπέρας ἐμβαίνομεν καὶ οἱ ἴδιοι εἰς τὸ πλοῖον.

Καὶ μετὰ τῆς μεγίστης δραστηριότητος ἐδόθησαν ἀμφότεροι εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν προπαρασκευῶν, ὥστε μόλις, ἀφ' οὗ τὰ πάντα διέταξαν, εὔρον καιρὸν νὰ περιέλθωσιν ὀλίγον τὸ ἐνδότερον τῆς πόλεως.

Δύω ὥρας περίπου πρὶν δύσῃ ὁ ἥλιος εἶχον ἀρχίσει νὰ σκέπτονται περὶ τῆς μετακομίσεως τῶν ἵππων καὶ τῆς ἀποσκευῆς, ὅταν ὁ Διοικητὴς εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Ροβέρτου.

— Λυποῦμαι, τῷ εἶπεν, Ὑψηλότατέ, ὅτι δὲν ἤμην ἐδῶ τὸ πρῶτον. Ἐλείπον διὰ τινὰ ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς νήσου. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἐπραξά ὅ,τι ἐδυνάμην διὰ τὸ δυσάρεστον συμβάν τοῦ πλοίου σας. Ἀμα εἰδοποιήθην ὅτι ὁ ἀχρεῖος πλοίαρχός σας ἐδραπέτευσε, διέταξα ἀμέσως ἕνα τῶν ὑπηρετῶν μου νὰ ἐπιβιβάσθῃ ἀφεύκτως καὶ ἀπροφασίστως καὶ οὐδεμιᾶς θυσίας φειδόμενος εἰς τὸ πρῶτον πλοῖον, νὰ τρέξῃ κατόπιν τοῦ ἐδικοῦ σας, καὶ νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ πρὶν τὸ φθάσῃ, τῷ δώσῃ τὰς διαταγὰς μου καὶ τὸ φέρῃ ὀπίσω.

— Σὰς ὑπερυγνώμωνῳ, Κύριε Διοικητά, εἶπεν ὁ Ροβέρτος. Πλὴν...

— Μὲ μεγίστην μου χαρὰν σὰς ἀναγγέλλω, ἐξηκολούθησεν ὁ Διοικητὴς, ὅτι ὁ ἄξιος ὑπηρετὴς ἐπέτυχεν, καὶ μὲ εἰδοποίησεν ὅτι εὑρε πλοῖον.

Ὁ πλοίαρχος δὲν ἤθελε ν' ἀναχωρήσῃ, διότι εἶχε ναυλωθῇ ἀλλαγῇ καὶ εἶχε δώσει καὶ εἰκοσι δουκάτα ἀρράβωνα. Ἀλλ' ὁ ὑπηρετὴς μου τῷ ἔδωκε τεσσαράκοντα, τὸν ἐβίασε νὰ κόψῃ τὴν ἀγκυραν, ἕνα ξάνον ὑπηρετὴν τοῦ ναυλωτοῦ, ὅστις ἦτον ἐντὸς καὶ ἤθελε νὰ ἀντισταθῇ, τὸν ἠπειλήσεν ὅτι θὰ τὸν ῥίψῃ εἰς τὴν θαλάσσαν, καὶ οὕτω πρὸ μιᾶς ὥρας, ὅταν κατέβαιναν ἀπὸ τὸ ὄρος, εἶδα τὸ πλοῖον ἐξερχόμενον τοῦ λιμένα.

Ὁ Νόννος ἔφερε τὴν χεῖρά του εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ οἱ δάκτυλοί του ἐσφίγγθησαν πεισμωδικῶς περὶ τὴν κόμην του.

— Καὶ γνωρίζεις ἴσως ἡ Ἐξοχότης σας, ἠρώτησε με φωνὴν τρέμουσαν, ποῖος ἦτον τοῦ πλοίου ὁ ναυλωτής;

— Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, εἶπε γελῶν ὁ Διοικητής, ἐπὶ ἔχῃ τὴν καλοσύνην νὰ περιμείνῃ μίαν καὶ δύο ἑβδομάδας, διότι ἄλλο πλοῖον δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν νῆτον. Μοὶ ἔγραψεν ὁ ὑπνρέτης μου ὅτι εἶναι Οὐγγρος, κομίζω, ἔμπορος ἵππων.

— Ἄν ἡ κόμη τοῦ Νόννου δὲν εἶχε ρίζας στερεάς, ἔθελε μείνῃ βεβαίως εἰς τὴν μίαν του χεῖρα, ἐνῶ ἡ ἄλλη συνεστέλλετο εἰς γρόνθον, καὶ ἦτον ἐτοίμη νὰ καταβῇ κεραυνοβόλος κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διοικητοῦ. Ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ τείνῃ ἀμφοτέρως ὅπως στηρίξῃ τὸν Ῥοβέρτον, ὅστις, ὡχρὸς γενόμενος ὡς νεκρὸς, ἤσθάνθη τὸ θωμάτιον στρεφόμενον περὶ ἑαυτὸν, καὶ ἐκινδύνευσε νὰ πέσῃ ἐκτάθην εἰς τὸ ἔδαφος. Νικήσας ὁμῶς ἑαυτὸν, καὶ συνελθὼν τέλος,

— Λοιπὸν ἀνεχώρησε τὸ πλοῖον τοῦτο; ἠρώτησε με φωνὴν σβυνομένην.

— Ἀνεχώρησεν, εἶπεν ὁ Διοικητής θριαμβευτικῶς. Ἰδέτε το ἐκεῖ πῶς πλέει εἰς μεσημβρίαν κατόπιν τοῦ Λέοντος. Ἐκεῖνος φρίνεται μόλις ὡς λευκὸν σημεῖον εἰς τὸν ὀρίζοντα, οὗτο δὲ ὡς περιστρεφόμενον μετὰ τὰς πτέρυγας. Πιστεύσατε ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ πρὶν φθάσῃ τὸν Λέοντα; εἶμαι πλήρης γαῖας ὅτι ἐπιβόρῃσα τοῦτο διὰ νὰ σᾶς εὐχαρισήσω, Ὑψηλότατε.

— Σᾶς εὐγνωμονῶ. Κύριε Διοικητά, εἶπεν ὁ Ῥοβέρτος, σφίγγων τοὺς ὀδόντας. Καί, ἂν ὁ Διοικητής, πλήρης αὐταρεσκείας διὰ τὸ κατόρθωμά του ἐχαιρέτισε καὶ ἐξῆλθεν,

— Ἀ! Νόννε, Νόννε, εἶπε, κολουθῶντες, ὡς ἔλεγε, θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἂν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ποτὲ θὰ ὑπάγωμεν.

Ὁ Νόννος ἀπεκρίθη μυχώμενος ἔντονον βλαστημὴν καθ' ὅλων τῶν διοικητῶν παρελθόντων, παρόντων τε καὶ μελλόντων, ἀδιαφορῶν ἂν εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν περιλαμβάνετο καὶ ὁ ἐπίδοξος αὐθέντης τῆς Πελοποννήσου.

ΚΕΦ. ΙΑ.

Ἐν τούτοις τὸ Κερκυραϊκὸν πλοῖον πέντε ἡμέρας ἔδωκε τὸν Λέοντα, καὶ πέντε ἡμέρας δὲν ἔδύνατο νὰ τὸν φθάσῃ τὴν δὲ ἕκτην τὸ πρωὶ, ἴσως ἀπελπισθὲν ἀπὸ τὴν ματαίαν ἄμιλλαν, προσωρμίσθη εἰς τὸν Ποντικόν, τὸ ἀκρωτήριον τῆς Κλαρέντζας, καὶ ἐκεῖ, ἀδιαφορῶν ἂν ἐκόντα ἢ ἄκοντα, ἀπεβίβασε τὸν Ῥαϊμόνδον. Οὗτος δὲ, μαθὼν ὅτι ὁ Τοποτηρητής ἦτον εἰς Ἀνδραβίδαν, διευθύνθη πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην. Τὴν φορὰν ὁμῶς ταύτην δὲν ἐκρύπτετο ὑπὸ μανδύαν πονατικόν, διὸ καὶ, ἅμα εἰσῆλθεν εἰς τοῦ Βιλλαρδουίνου τὸν οἶκον, ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι ἱππῶται τὸν ἐγνώρισαν ὡς τὸν Μαῖον Ῥαϊμόνδον, Βαρόνον τοῦ Βελιγροστίου, καὶ τὸν ὑπεδέχθησαν μετὰ πολλῶν ἐκείνων χαρᾶς, μεμιγμένης ἀναφιέδωτος μετ' οὐ

μικρᾶς δόσεως περιεργίας, διότι ἤξευρον ὅτι πρὸ ἐνὸς ἔτους εἶχεν ἀναχωρήσει μετὰ τοῦ Σαμπλίτου, καὶ ὑπώπτεον ὅτι ἡ ἐπιστροφή του εἶχε σημασίαν πανά. Μετὰ τὰς πρώτας δὲ δεξιώσεις ὁ Βιλλαρδουίνος εἰσῆλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν κοιτῶνά του.

Ἀλλ' ἡ συνέντευξις των μόλις ἐν τέταρτον διήρκεσε, καὶ ὁ Βιλλαρδουίνος, ἐξελθὼν τοῦ κοιτῶνος, διέταξεν ἕνα ὑπνρέτην νὰ καλέσῃ τὸν δήμαρχον ἢ κηδεμόνα τῆς πόλεως, ὡς τὸν ὀνόμαζον τότε οἱ Γάλλοι. Μετὰ ταῦτα δὲ λαβὼν εἰς τὸ κοῖλωμα παραθύρου τὸν Πετραλείφαν, ὅστις ἴστατο μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχόντων,

— Σπουδαία εἶδησις, τῷ εἶπεν. Ἐφθασεν ὁ Ὑψηλότατος Αὐθέντης ἡμῶν.

— Ὁ Αὐθέντης! ἀνέκραξεν ὁ Πετραλείφας ἐκθαμβος.

— Ναί, ἀπεκρίθη ὁ Βιλλαρδουίνος, ὁ Ῥοβέρτος Σαμπλίτης, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ὑψηλοτάτου Γουλιέλμου τοῦ Καμπανίτου.

Ὁ Πετραλείφας ἠτένισε τὸν Βιλλαρδουίνον κατὰ πρόσωπον, καὶ εἶδεν αὐτὸ ἀτάραχον!

— Ἰδοὺ, ἐξηκολούθησεν οὗτος, ἐπιστολὴ τοῦ Δουκὸς τῆς Βενετίας, ὅστις μοὶ ἀναγγέλλει ὅτι ἡ Ὑψηλότης του διήλθε διὰ τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ ἀπέπλευσεν ἐπὶ δημοσίου πολεμικοῦ πλοίου. Ὁ δὲ ἱππότης οὗτος μοὶ φέρει τὴν εἶδησιν ὅτι ἐφθασεν εἰς Κορρούς . . .

— Εἰς Κορρούς!

— Ναί, καὶ τὸν ἔστειλεν ἔμπρὸς νὰ με εἰδοποιήσῃ.

— Καὶ τί μελετᾶτε νὰ πράξετε τώρα; ἠρώτησεν ὁ Πετραλείφας, ὑπὸ περιεργίας λησμονῶν τὴν διακρίσιν.

Ὁ Βιλλαρδουίνος ἐγέλασε.

— Νὰ ζητήσω τὴν βοήθειαν τῆς Ἐνδοξότητός σας, ἀπεκρίθη.

— Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς ὑμετέρας Ἐξοχότητος, εἶπεν ὁ γέρων θορυβούμενος. Φοβοῦμαι ὁμῶς μήπως αἱ δυνάμεις μου. . .

— Δὲν θέλω καταχρασθῇ τῶν δυνάμεών σας, εἶπε μειδιῶν ὁ Βιλλαρδουίνος. Ἡ παράκλησίς μου ἐξ ἐναντίας εἶναι νὰ μείνητε εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν, καὶ νὰ ὑποδεχθῆτε αὐτ' ἐμοῦ τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα, ἂν ἤθελεν ἀποβῇ εἰς Ἀγίον Ζαχαρίαν. Στέλλω τὸν Σεβασμιώτατον Ἐπίσκοπον Ὡλένης νὰ περιμείνῃ εἰς Ποντικόν, μήπως φθάσῃ ὁ Αὐθέντης ἐκεῖ κατ' εὐθείαν, ἐγὼ δὲ ἀπεράτιστα νὰ περιμείνω εἰς Βλιζίρι, διὰ ν' ἀπέχω ἐπίσης ἀπὸ τοὺς δύο λιμένας. Θέλετε νὰ μοὶ κάμετε ταύτην τὴν χάριν;

— Αἱ λέξεις αὗται ἐφάνησαν ὡς ἀπροσδόκητοι εἰς τὸν Πετραλείφαν, δι' ὃ καὶ ἐμεινεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀναπολόγητος. Ἐπειτα δὲ ἀπήντησεν

— Ἐπεθύμουν. Ἐξοχώτατε, μᾶλλον εἰς χαρμόσυνον περίστασιν νὰ δειχθῶ χρήσιμος.

— Καὶ χαρμόσυνον εἶναι, ἀνέκραξεν ὁ Βιλλαρδουίνος, ὅταν λύῃ τὴν ἄλυσιν τῆς δουλείας μου καὶ δύναμαι, χωρὶς εἰς οὐδὲν νὰ προσκρούσω καθήκον, νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν φίλην πατρίδα μου, εἰς τοὺς κόλπους τῶν συγγενῶν μου.

— Χαρμόσυνον διὰ τὴν ὑμετέραν ἔξοχότητα, ὡς ἐλάβεν ὑποβλῶς γελῶν ὁ γέρον· ὅχι ὁμῶς διὰ τὸ ὑπὲρ σου, οὔτε διὰ τοὺς φίλους σου.

— Δύναμαι λοιπὸν νὰ ἐλπίσω ὅτι θὰ θελήσετε νὰ μὲ ἀντιπροσωπεύσετε παρὰ τῷ Αὐθέντῃ, ἂν ἔλθῃ ἐδῶ κατ' εὐθείαν;

— Εἶμαι πάντοτε εἰς τὰς διαταγὰς τῆς ὑμετέρας ἔξοχότητος, ἀπεκρίθη ὁ Πετραλεῖρας, ὅστις ἐρρόνει πολὺ πιθανώτατον νὰ προσορμισθῇ ὁ Αὐθέντης εἰς τὸν Ἀγίον Ζαχαρίαν, ὡς εἰς τὸν πλησιέστερον τῶν δύο λιμένων, καὶ δὲν δυσηρεστεῖτο νὰ τὸν δεχθῇ πρῶτος καὶ πρὸ πάντων νὰ τὸν δεχθῇ μόνος.

— Σὰς παρακαλῶ δὲ μόνον, ἄμῃ ἔλθῃ, ἀμέτῳ νὰ μὲ εἰδοποιήσετε.

Μείνετε ἡσυχος. Ἐξοχώτατε, ἀπεκρίθη ὁ Πετραλεῖρας. Καθ' ἑαυτὸν ὁμῶς ἔλεγε. — Καὶ ἂν μίαν ἢ δύο ἡμέρας ἀργοπορήσω, δὲν θέλει εἶναι ἡ ζημία μεγάλη.

Ταύτην τὴν στιγμήν εἰσῆλθεν ὁ Δήμαρχος, καὶ ὁ Βιλλαρδουῖος μεγαλοφώνως ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτὸν, πρὸς μεγίστην εὐχαρίστησιν τῆς εἰς μέγαν βαθμὸν κινηθείσης περιεργίας τῶν πρεσβυρισκομένων,

— Κύριε Κιβιτάνε, τῷ εἶπεν, εἰδοποιῶμαι ὅτι μᾶς ἐρχεται ἐπίσημος ξένος, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Ὑψηλοτάτου ἡμῶν Αὐθέντου Γουλιέλμου τοῦ Σαμπλίτου. Ἐγὼ ἀπέρχομαι εἰς Βλιζίρι νὰ τὸν περιμείνω. Ἄν ὁμῶς κατὰ σύμπτωσιν ἔλθῃ κατ' εὐθείαν εἰς Ἀνδραβίδα, θέλετε τῷ ἀποδώσει τὰς μεγαλητέρας τιμὰς, λαμβάνων τὰς διαταγὰς τῆς Αὐτοῦ Ἐνδοξότητος.

Καὶ ἔδειξε τὸν Πετραλεῖραν. Ἐπειτα δὲ προπέμψας μέχρι τῆς θύρας αὐτὸν ἐξερχόμενον, καὶ χαιρετίσας ὅλους τοὺς περισταμένους, εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά του, ὅπου μετὰ μίαν στιγμήν προσεκλήθη καὶ ὁ Κιβιτάνος.

Οἱ δὲ λοιποὶ ἱππῶται, οἱ πληροῦντες τὴν αἴθουσαν, περιετοίχισαν τὸν Ραιμόνδον, καὶ ἤθελον νὰ μάθωσι παρ' αὐτοῦ τίς ἦτον ὁ ἀνεψιὸς αὐτός, καὶ ποῖος τῆς ἐπισκέψεως ὁ σκοπός. Ἀλλ' ὁ Ραιμόνδος ἦτον ἄβυσσος διπλωματίας, ἔφατκε καὶ ἀντέφασκε, κατένευσ καὶ ἀνένευσεν, ὠμίλει πολλὰ καὶ δὲν ἔλεγε τίποτε! Οὐχ ἦττον ὁμῶς τινὲς ἐκφράσεις διαφυγαῦσαι αὐτὸν, ὡς ὅτι ὁ Καμπανίτης ἠγάπα τὸν ἀνεψιὸν του πολὺ· ὅτι ὁ Καμπανίτης ἐπεθύμει πάντοτε νὰ διατηρήσῃ τὴν Πελοπόννησον εἰς τὴν οἰκογένειάν του, καὶ ἄλλαι ὁμοίαι, ἐνέβαλον εἰς ὑποψίας τὸ πνεῦμα τινῶν ὅστινες ἠθέλησαν νὰ μάθουν τίνος χαρακτήρος ἄνθρωπος ἦτον ὁ Ροβέρτος.

— Ἀληθὲς ἱππότης, εἶπεν ὁ Ραιμόνδος· ὁ μόνος στοχασμὸς τοῦ εἶναι ἡ δόξα. Τὸ εὐγενὲς τοῦτο πάθος τὸν κυριεύει τυραννικῶς, εἰς βαθμὸν ὥστε τὸν δυσαρεστεῖ ἡ δόξα τῶν ἄλλων, καὶ πᾶς ὅστις ἐκέρδησεν αὐτὴν διὰ κατορθωμάτων, τῷ φαίνεται ἐχθρὸς, ὅστις τῷ ἀρῇρετε τὴν ιδιοκτησίαν του. Συγχρόνως εἶναι φίλος σταθερὸς καὶ ἀρωσιωμένος. Οἱ φίλοι καὶ ἡλικιωταί του εἰς Καμπανίαν δαμάσουσιν εἰς τὸ ὄνομά του, καὶ ἐκεῖνος τῷ ὑπισχέθη, ἂν ποτὲ ἡ κατακτήσῃ διὰ τοῦ ξίφους του ἡ λάβη διὰ κληρονομίας τινὰ ἐπιγράσειαν, μετ' αὐτῶν νὰ τὴν διανεῖμῃ ἐξ ἴσου, καὶ εἶναι ὁ

Ροβέρτος ἄνθρωπος πιστὸς εἰς τὸν λόγον του. Χαίρω δὲ, Κύριοι, ὅτι ἐρχεται εἰς τὴν Πελοπόννησον, διὰ νὰ πεισθῇ ἐξ ἰδίας ὁφείας πότον ἐτραυμέναι εἶναι αἱ προλήψεις του· διότι τὸν ἤκουσα διτρυχιζόμενον ὅτι εἶναι ὀλεθρία ἡ διοίκησις τούτου τοῦ τόπου, καὶ ὅτι ἂν εἶχεν ἐξουσίαν θὰ μετέλλαζε ῥιζηδὸν ὅλον αὐτῆς τὸ προσωπικόν. Ὅσον ὁμῶς ἐπίμορος καὶ ἂν εἶναι συνήθως εἰς τὰς ιδέας του, εἰς αὐτὴν εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θέλει ἐπιμείνει ἐπὶ πολὺ.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας πολλαὶ μορφαὶ ἔγιναν κατηφείς, καὶ πολλὰ διεσταυρώθησαν ἐκφραστικὰ βλέμματα.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Γωλτιέρος ἦλθεν εἰς τοῦ Πατραλεῖφου.

— Σὰς ἀφίνω ὑγείαν, εἶπεν, ἄμῃ εἰσῆλθε.

— Πῶς! θέλετε ν' ἀναχωρήσετε! ἀνέκραξεν ἡ Ἄννα.

— Πρέπει νὰ συνοδεύσω τὸν Τοποτηρητὴν.

— Ὁ Τοποτηρητὴς λοιπὸν ἀναχωρεῖ; ποῦ ἀναχωρεῖ; ἀναχωρεῖ διὰ πολὺν καιρὸν;

— Ἀπέρχεται, εἶπεν ὁ Γωλτιέρος, εἰς Βλιζίρι, καὶ, ἐλπίζω, δι' ὀλίγας ἡμέρας.

Τὸ ἐλπίζω τοῦτο φαίνεται ὅτι τῆς Ἄννας ἡ γυναικεία φιλαυτία ἐξέλαβεν ὡς ἀπευθυνόμενον πρὸς αὐτὴν, διότι ἤκουσεν ἐλαφρῶς.

— Εἰς Βλιζίρι λέγεται, εἶπεν ὁ Πετραλεῖρας, καὶ δι' ὀλίγας ἡμέρας. Ἐγὼ νομίζω, εἰς Καμπανίαν, καὶ διὰ πάντοτε.

— Πιστεύετε; ἠρώτησεν ὁ Γωλτιέρος.

— Τὸ ὑποπτεύω πολὺ.

— Νομίζετε ὅτι ὁ περιμενόμενος ξένος...

— Εἶναι διάδοχός του.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Γωλτιέρος στριφόμενος πρὸς τὴν Ἄνναν, εἰς τὴν καρδίαν τοῦ αὐθέντου καὶ κυρίου μου δύναται ἴσως ν' ἀνατείλῃ τῶρα ἐλπίς. Ἐκλείπει ὁ ἐπιφοβὸς τοῦ ἀντίπαλος. Θὰ μ' ἐπιτρέψετε, κυρία, νὰ τῷ δώσω τὴν χαρμόσυνον οὐτὴν εἰδήσιν.

— Πρὶν τούτου πρέπει νὰ ἐπιτρέψητε εἰς ἐμὲ, εἶπεν ἡ Ἄννα, νὰ σὰς ἐρωτήσω τί ἐννοεῖτε.

— Ἐννοῶ, κυρία, καὶ ἐνόησα πρὸ πολλοῦ, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς Πελοποννήσου ἦτον πολὺ ἀξιώτερος τῆς τιμῆς τοῦ ν' ἀποβλέψῃ εἰς τὴν χεῖρά σας ἀπὸ τὸν εἰσέτι, πρέπει νὰ τ' ὁμολογήσῃ, ἄσημον καὶ ἄγνωστον ἀνεψιὸν τοῦ αὐθέντου τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ Ἄννα συνέστειλε τὰς ὀφρὺς τῆς μὲ πολλὴν χάριν.

— Κύριε Γωλτιέρε, εἶπε μετὰ ταχύτητος, ἥτις ἀπεδείκνυσεν ὅτι τὸ αἷμά της ἐκυκλοφόρει βιαίως, δὲν εἶμαι ἱκανή, οὔτε ἔργον, οὔτε ἀξίωσιν ἔχω νὰ ἱκανώσω τὴν συγκριτικὴν ἀξίαν ἄλλων τῶν ἱπποτῶν τῆς Χριστιανοσύνης. Δὲν ἀμφισβῶνω ὅτι ὁ Γοδεφρείδος Βιλλαρδουῖος εἶναι ὁ εὐγενέστερος Βαρόνος τῆς οἰκουμένης, δὲν ἀμφισβῶνω ὅτι ὁ αὐθέντης καὶ κύριός σας εἶναι ὁ ἐνδοξότερος ἀνεψιὸς τοῦ ἐκλαμπροτάτου τῶν ἡγεμόνων. Ἀλλὰ τί πρὸς ἐμὲ ἡ εὐγένεια τούτου ἢ ἡ δόξα ἐκείνου;

Ἐχετε μεγάλην ἐπιθυμίαν.

Κύριε Γωλτιέρε, νὰ ὑπηρετήσετε τὰ πολιτικὰ συμφέροντα.

— Εἶναι ἡ δόξα ἐκείνου; Ἐχετε μεγάλην ἐπιθυμίαν.

Κύριε Γωλτιέρε, νὰ ὑπηρετήσετε τὰ πολιτικὰ συμφέροντα.

— Εἶναι ἡ δόξα ἐκείνου; Ἐχετε μεγάλην ἐπιθυμίαν.

Κύριε Γωλτιέρε, νὰ ὑπηρετήσετε τὰ πολιτικὰ συμφέροντα.

— Εἶναι ἡ δόξα ἐκείνου; Ἐχετε μεγάλην ἐπιθυμίαν.

φέροντα τοῦ Κυρίου σας· τὸ ἐννοῶ, εἶναι τὸ ἔργον εἰς τοῦτο, ἀλλὰ, παρακαλῶ, μὴ διευθύνεσθε πρὸς ἐμέ, διότι εἶμαι ἐντελὴς ἀμαθὴς τῆς πολιτικῆς. Μὴ θελήσετε νὰ κερδήσετε δι' ἐμοῦ τὸν μισθὸν τοῦ πρέσβειος.

Καὶ ἐν ᾧ ἔλεγε τὰς ἐγκυλικὰς ταύτας λέξεις, οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς σχεδὸν ἐπληρώθησαν δακρύων. Ὁ δὲ Γωλτιέρος, ἀντὶ τ' ἀποδείξῃ δυσκρέσκειαν, λαθὼν τὴν χεῖρά της, τὴν ἐφίλησε περιπαθῶς, καὶ

— Μία, εἶπεν, ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῶν πρέσβεων εἶναι καὶ ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν ἀποτυχίαν, καὶ δὲν θελῶ νὰ ἐκτεθῶ εἰς τὴν μομφὴν ὅτι αὕτη μοὶ ἔλειψεν. Ἰδοὺ, βλέπω τὸν Τοποτηρητὴν ὅτι ἐξέρχεται· τῆς οἰκίας του. Πρέπει νὰ σπεύσω νὰ τὸν συνοδεύσω· εἴτε ἐπιστρέψῃ ἐκεῖνος εἴτε οὐ, θὰ μ' ἐπιτρέψῃτε νὰ ἐπιστρέψω ἐγὼ, καὶ νὰ ἐξακολουθήσω τὴν διαπραγματικὴν τῆς πρεσβείας μου, μὲ τὴν ἐλπίδα καλλιτέρας ἐκδόσεως.

— Μὲ τὴν ἐλπίδα ἴσως, εἶπεν ἡ Ἄννα, μὲ τὸν ἁπλοῦς πόδα τῆς κτυπῶσα τὴν γῆν, νὰ μοὶ καταστήσῃτε τὸν ἀντιπρόσωπον ἐπίσης μισητὸν ὡς καὶ τὸν ὃν ἀντιπροσωπεύει.

Ὁ Γωλτιέρος ἐχαίρεισε γελῶν, κατέβη, ἐπήδησεν εἰς τὸν ἵππον του, καὶ ἠκολούθησε τρεχὼν ἀπὸ μητροῦς τὸν Βιλλαρδουίνον.

— Ἀποστρέφεις, φιλότατη θύγατερ, τοὺς ὀφθαλμούς, εἶπεν ὁ Πετραλείφας, ἀπὸ τὸν Βιλλαρδουίνον, καὶ ἔχεις δίκαιον, διότι ὁ Βιλλαρδουίνος εἶναι φονεὺς. Ἀποποιεῖσαι καὶ τὸν Δελαρόστην, καὶ ἐπίσης δὲν ἔχεις ἄδικον, διότι ὑπάρχει ἄλλος, ἀνώτερος ἀμφοτέρων. Σὺ, προωρισμένη νὰ γίνῃς ὁ δεσμός μεταξὺ τῶν αὐθεντικῶν, πρέπει πρὶν ἐκλέξῃς ὀρθῶς νὰ σταθμίσης.

Ἄλλ' ἡ Ἄννα διὰ μιᾶς ἐξερράγη εἰς δάκρυα. Ὁ δὲ γέρων τῇ ἐτόξευσε βλέμμα ἐκπεληγμένον καὶ ἰρωτηματικόν.

— Ὁ ἱππότης ἐκεῖνος, εἶπεν ἡ Ἄννα μετ' ὀλοομένων, ἐνόμισεν ὅτι θὰ γίνω ὄργανον τῆς πολιτικῆς τῶν φιλοδοξίας. Τίς τῷ ἔδωκε τὸ δικαίωμα νὰ μοὶ ὁμιλῇ περὶ τοῦ Μεγάλου Κυρίου του; Δὲν τῷ εἶπα ὅτι τὸν ἀποστρέφομαι;

— Μὴν ὀργίζεσαι διὰ τοῦτο, εἶπεν ὁ γέρων. Μετ' ὀλίγον θὰ πεισθῇς ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ νὰ ἐνοχλῇ.

Ἡ Ἄννα ἐκάθητε σιωπηλὴ εἰς μίαν γωνίαν, ὁ δὲ Πετραλείφας ἀφ' οὗ ἐστήριξεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀκόμη τὰ βλέμματα εἰς τὴν ἐξελθοῦσαν ἤδη τῆς πόλεως συνοδίαν τοῦ Τοποτηρητοῦ, ἐκάλεσεν ὑπηρετὴν, καὶ ὀδηγήσας αὐτὸν πρὸς τὸν ἐξώστην, τῷ ἔδειξεν εἰς τὴν ἀπέναντι τοῦ ὄρους πλευρὰν πεπαλαιωμένον ἐρημωκλήσιον.

— Ἐκεῖ, τῷ εἶπε, κατοικεῖ πτωχὸς ἐρημίτης· εἰς τῷ ἐκ μέρους μου τὸ χρυσοῦν τοῦτο νόμισμα· τῷ ὑπεσχέθην ἐλεημοσύνην, καὶ ἐλησμόνησα μέχρι τοῦδε νὰ τῷ τὴν πέμψω.

Μετὰ μίαν ὥραν ἐπέστρεψεν ὁ ὑπηρετής.

— Ἐδωκας τὰ χρήματα; ἠρώτησεν ὁ Πετραλείφας.

— Ὡς μὲ διέταξεν ἡ ὑμετέρα Ἐνδοξότης.

— Καὶ τί εἶπεν ὁ ἐρημίτης;

— Ὅτι θὰ ψάλλῃ τρεῖς λειτουργίας εἰς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς τῆς ὑμετέρας Ἐνδοξότητος.

— Ἀμήν! εἶπεν ὁ γέρων, ὑψῶν τοὺς ὀφθαλμούς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά του.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον δ' ἀνοίξας αὐτὸν ἀψοφητῇ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν ἐξώστην, καὶ ἐξεπλάγῃ ἰδὼν καθημένην ἀκόμη τὴν ἐκγονὸν του, καὶ ἐστραμμένην πρὸς τὴν ὁδὸν ἣτις ἔφερεν εἰς Βλιζίρι.

— Δὲν εἶναι φρόνιμον, ἀγαπητὴ Ἄννα, τῇ εἶπε, νὰ καθῇσαι ἀκόμη εἰς τὸ ὑπαιθρον. Αἱ νύκτες εἶναι ἐπικίνδυναι εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους.

— ὦ! δὲν εἶναι φόβος, εἶπεν ἡ Ἄννα, εἶναι τόσον γαληνιαῖος ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ αὖρα τῆς νυκτὸς τόσον γλυκεῖα καὶ ἀρωματικὴ. Ἐβλεπον πόσον ὠραῖον εἶναι τὸ ἀποτελεσμα εἰς τὸ σκότος τῆς πυρᾶς ἐκείνης πλησίον ἐκεῖ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ἐρημίτου σας ἀπέναντι εἰς τὸ ὄρος, καὶ τῇ ἄλλῃ εἰς τὴν κορυφὴν.

— Ἡ πρώϊμος ἀνοιξὶς ἀνεδίβασεν ἐνωρὶς τοὺς ποιμένας εἰς τὰ βουνά, εἶπεν ὁ γέρων. Ἀλλὰ εἶναι βολία ἢ πρώϊμος ἀνοιξίς. Ὑπάγε εἰς τὴν κλίνην σου· μὴ ἐκτίθῃσαι εἰς τοῦ Φεβρουαρίου τὴν πάχνην.

Ἄν ἡ Ἄννα ἠρέσκειτο τῷ ὄντι εἰς τὸ θέαμα τῶν ποιμενικῶν πυρῶν εἰς τὰ ὄρη, ἐδύνατο κατὰ τὰς ἐπιούσας δύο νύκτας νὰ ἐντρυφήσῃ εἰς αὐτὸ διπλασίως, διότι εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς κορυφὰς, ὅσαι περιεκύκλουν τὸν ὀρίζοντα, εἰς τὰς πλησιέστερας ὡς καὶ εἰς τὰς ἀπωτέρας ἔλαμπεν ἀνὰ μία πυρὰ χαρμόσυνης, ὡς ἂν ἠμιλλᾶτο ἡ γῆ πρὸς τὸν διάστερον οὐρανόν.

Ἀλλὰ τὴν τρίτην νύκτα τὰ πάντα ἦσαν σκοτεινὰ πάλιν. Ἡ Ἄννα, εἰς τὸν ἐξώστην καθημένη κατὰ τὸ σῆμα, περιέφερε τὰ βλέμματα πέριξ, ἀλλ' οὔτε εἰς τὴν πεδιάδα οὔτε εἰς τὰ ὄρη δὲν ἔλαμπε φωτὶς ποιμένων. Ἐν ᾧ δὲ ἀπεύθυνε τὴν παρατήρησιν ταύτην εἰς τὸν πάππον τῆς, ἠκούσθη μακρόθεν μακρὸς συριγμός, καὶ μετὰ ταῦτα δεύτερος πλησιέστερον, καὶ μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἄλλος τρίτος σχεδὸν ὑπὸ τὸν ἐξώστην. Ὁ Πετραλείφας ἠγέρθη ἀμέσως τῆς θέσεως ὅπου ἐκάθητο πλησίον τῆς ἐκγόνου του, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν. Μετὰ ταῦτα δὲ τὸν ἤκουσε μετ' ἐκπλήξεως ἡ Ἄννα καταβαίνοντα ἀκροποδητὴ τὴν ἰδιαιτέραν κλίμακα ἣτις ἔφερε πρὸς τὴν ὁδόν, καὶ ἀνοίγοντα ἀθρόμβως τὴν πύλην χωρὶς τῆς βοήθειας κανονοῦς ὑπηρετοῦ, κλείοντα πάλιν αὐτὴν, καὶ ἔπειτα ἐκ νέου τὸ βῆμά του ἀντηχοῦν εἰς τὴν κλίμακα, ἀλλ' ἦδη συνοδευόμενον καὶ ἀπὸ ἄλλου βήμα. Ἀνήσυχος ἡ Ἄννα, ἔσπευσε πρὸς τὴν αἴθουσαν, καὶ εἶδεν ἀναβαίνοντα κατόπιν τοῦ πάππου τῆς ἄνθρωπον φέροντα μανδύαν μοναχοῦ, ὅστις τῷ ἐκάλυπτεν ὅλον τὸ σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον.

— Ἐδῶ εἴμεθα μόνοι, εἶπεν ὁ Πετραλείφας, μόνῃ ἡ ἐκγονὸς μου εἶναι παρούσα, καὶ πρὸς τὴν Ἄνναν δὲν ἔχομεν μυστικά.

Ὁ ἐγκεκαλυμμένος, ἅμα ἀναβὰς, ἔρριψε τὸν μανδύαν, καὶ ἡ Ἄννα εἶδεν ἐμπρὸς τῆς μετ' ἐκπλήξεως τὸν Χαμάρετον.

— Ὅταν, φιλότατη μου Ἄννα, εἶπεν ὁ γέρων, βλέπῃς τὸν ἀνδρειότερον τῶν Ἑλλήνων εἰσερχόμενον

κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, πρέπει νὰ συμπεράνῃς ὅτι πρόκειται περὶ γενναίας ἐπιχειρήσεως. Ἔως νὰ ἐπιστρέψω ἐμφύχωσέ τον, εἶπέ τον νὰ μὴν ὀπισθοδρομήσῃ εἰς ἔργον ἀφορῶν, ὡς φρονῶ, τὸ κοινὸν συμφέρον, καὶ προσέτι τὴν δόξαν τοῦ ἔθνους μας.

Καὶ ὁ Πετραλεῖφας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά του.

— Περιττὴν ἐντολὴν μοὶ δίδει ὁ πάππος μου, εἶπεν ἡ Ἄννα πρὸς τὸν Χαμάρετον. Ἡξεύρω ὅτι εἰς τὰς γενναίας πράξεις δὲν γνωρίζετε τὴν ὁδὸν τῆς ὀπισθοδρομήσεως, οὐδ' ἔχετε ἀνάγκην ἐμφυχώσεως ὑπὸ φωνῆς ἀσθενοῦς.

— ὦ! κυρία, κυρία μου, ἀπατάσθῃς, εἶπεν ὁ Χαμάρετος. Ἐμφυχώσεως ἀνάγκην ἔχω διὰ νὰ φέρω καὶ αὐτὸ τῆς ζωῆς τὸ βάρος.

— Πάντοτε εἰς ἀθυμίαν παραδεδομένος, εἶπεν ἡ Ἄννα, καὶ μὲ σκοτεινάς ἰδέας τρεφόμενος.

— Αἱ γενναῖαι πράξεις, κυρία, δὲν ἐκτελοῦνται χωρὶς πεποιθήσεως καὶ εἰς τὴν καρδίαν μου ἐσθίεσθαι πᾶτα πεποίθησις καὶ πρὸς ἑμαυτὸν καὶ πρὸς τὴν τύχην καὶ πρὸς τὴν πρόνοιαν.

— Εἶναι ἐπικίνδυνος ἡ διάθεσις αὕτη, εἶπεν ἡ Ἄννα, ἐνῶ τὸ βλέμμα τῆς ἐξέφραζεν εἰλικρινῆ συμπάθειαν, — δὲν πρέπει νὰ ἐνδίδῃτε εἰς τὴν ἀπελπισίαν, ἀλλὰ νὰ εὐφυχῇτε ἐγκαρτερῶν ὀπλισθῇτε ἀνδρείαν, ἐνδυσθῇτε δραστηριότητα. Τοῦτο εἶναι ἀνδρὸς ἴδιον.

— Ὁ λόγος σας, κυρία, ὠφελεῖ τὴν καρδίαν μου, ὡς ἄσμα μητρὸς εἰς τὸ πάσχον παιδίον, εἶπε μελαγχολικῶς ὁ Λέων. Ἀλλὰ καὶ ἐνεκαρτέρησα, καὶ ἀνδρείαν ὀπλίσθην. Εἰς τί ὠφέλησεν; Ὅταν εἶδα τὸν θρόνον τῶν Αὐτοκρατόρων συντριβέντα ὑπὸ τὴν πτέρυν τῶν Σταυροφόρων, ἠθέλησα ν' ἀντιτάξω τὸ στῆθος μου εἰς τὸν χεῖμαρρον ὁ χεῖμαρρος παρῆλθε καὶ μὲ παρέσυρε. Καὶ ὅταν ὁ βορρᾶς καὶ ἡ δύσις ἐξέμεσεν ἀκορέστως μυριάδας τυχοδιωκτῶν, καὶ αἱ πόλεις μας διηρπάζοντο, καὶ τὰ φρούριά μας κατήδαφίζοντο, ἐνεδύθην δραστηριότητα, ἐπολλαπλασίασα τὰς δυνάμεις μου, καὶ ἠγωνίσθην νὰ σώσω μίαν τῆς Ἑλλάδος γωνίαν, τὴν Σπάρτην, ἄλλοτε τῆς Ἑλλάδος τὸ καύχημα. Ἀλλὰ τὰ τείχη τῆς κατεβρύχτην ὡς ἄμμου σωροί, οἱ πρόμαχοί τῆς ἐδραπέτευσαν ὡς εἴαφοι διωκόμεναι ἡ χεὶρ μου ἐπεσεν ἀδρανῆς, ὡς φέρουσα ἀτρακτον ὄχι ξίφος. Πῶς νὰ μὴν εἶναι μέλαινα αἱ ἰδέαι μου ὅταν μέλαινα σκέπη θανάτου ἠπλώθη ἐπὶ τῆς πατρίδος μου; Πῶς νὰ μὴ βυθίζεται ἡ ψυχὴ μου εἰς ἀθυμίαν, ὅταν βλέπω τὴν Ἑλλάδα βυθισθεῖσαν εἰς καταισχύνην, τὸν ἥλιον τῆς δόξης καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς οὐρανὸν διὰ παντός, τὸ ὄνομά τῆς παραδεδομένην εἰς ἐμπαγμὸν τῶν ἐθνῶν! ὅταν τὴν βλέπω πτωμα περιυβριζόμενον ὑπὸ βαρβάρων, οἵτινες ποτὲ δὲν ἤκουσαν τὴν λαμπρὰν ἱστορίαν τῆς, οὔτε δύνανται νὰ ἐννοήσωσι τὴν γλῶσσαν τῶν ἀθανάτων μνημείων τῆς! ὦ κυρία, ὅταν ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῆς, ὅπου ἴσταντο τρόπαια, ἀπὸ τοῦς κόλπους καὶ τὰ πεδία τῆς, ὅπου κατάρχει ἡ νίκη, ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τῆς, ὅθεν μετὰ τοῦ φωτός κατήρχετο ἡ ἐλευθερία, στρέφω τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς ἡμᾶς, τὰ ἐπὶ τῆς δουλωθείσης γῆς πλανώμενα τῶν ξέγων ἀνδράποδα, σκύβαλα καταπατούμενα ὑπὸ

τῶν υπερηφάνων ἱπποτῶν εἰς τὴν σκόνιν, τότε ἐννοῶ διατί τὰ βλέμματα ἀποστρέφονται μετὰ περιφρονησεως ἀφ' ἡμῶν, ἡ καὶ ἂν εἰς ψυχὰς συμπαθεῖς ἐμπνέωμέν τι εὐμενέστερον αἶσθημα, εἶναι τοῦτο μόλις αἶσθημα οἴκτου, καὶ τότε, τότε ἐπανίσταμαι κατὰ τῆς προνοίας, καὶ τῇ ζητῶ λόγον διατί μ' ἀφῆκε νὰ σῶω τὴν ἄλυσιν τῆς ζωῆς ὅταν μυριάκις εἰς τοὺς πολέμους ἠθέλησα νὰ τὴν ἀποσείσω, διατί δὲν ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὴν καρδίαν μου τὸ πικρὸν τῆς αἰσθήσεως δῶρον.

— Διότι, εἶπεν ἡ Ἄννα, ἡ πρόνοια τοῦ θεοῦ εἶναι σαφύτερα τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Ὅταν ὁ χειμὼν γυμνώσῃ τὰ δένδρα, τὰ φυλάττει ἡ πρόνοια διὰ τὰ ἄνθη τοῦ νέου ἔαρος, δὲν τὰ συντρίβει διότι ἐφυλορρόησαν. Καὶ ἡ θλίψις ἐπίεσε τὴν καρδίαν σας, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐμάρανε. Θέλουν τὴν θαλψὲς ἀκτίνες γλυκύτεραι, θέλει αἰσθανθῇ ἐκ νέου τὴν ἱκμάδα ἀναδαινουσάν εἰς αὐτὴν, καὶ θέλει ἀναζῆσει εἰς εὐτυχίαν καὶ εἰς δραστηριότητα.

— ὦ! εἰπέτε μοι τοῦτο, ἀνέκραξεν ὁ Χαμάρετος. Ἀφετέ με ν' ἀκούσω τὰς λέξεις ταύτας τῆς υπερτάτης παρηγορίας, ἀφετέ με νὰ δεχθῶ τὴν ἀνεκτίμητον ταύτην ὑπόσχεσιν! Ὅταν πρόκηται ν' ἀναδρίψω τὸν κύβον ὑπὲρ τῶν ὄλων, ἀνυψώσατέ με εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, πείσατέ με ὅτι δὲν εἶμαι ταλαίπωρος ὅσον νομίζω, δότε μοι θάρρος καὶ δύναμιν μ' ἓνα μόνον λόγον, ὅτι ὑπάρχει μία καρδιά, ἡ εὐγενεστέρα τῶν καρδιῶν, ἥτις πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀκόμη, καὶ εἰς ἣν ἡ τύχη τῶν ἐπιχειρημάτων μου δὲν θέλει εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορος.

— Αἱ ἐπιχειρήσεις σας πηγάζουσιν ἐκ γενναίας καρδίας, εἶπεν ἡ Ἄννα. ἔχω ἐνδόμυχον πεποίθησιν περὶ τούτου καὶ χωρὶς νὰ τὰς γνωρίζω. Ἡ ἀγάπη τοῦ ἔθνους ἡμῶν σὰς διακαίει, ὡς καὶ ἐμὲ αὐτὴν. Αἱ ἐπιχειρήσεις σας ἐπομένως καὶ ἡ τύχη σας δὲν δύναται νὰ μοὶ εἶναι ἀδιάφοροι...

Ἄλλ' ἡ Ἄννα διεκόπη ἰδοῦσα ἐξερχόμενον τοῦ κοιτῶνός του τὸν πάππον αὐτῆς μετημφορισμένον εἰς ἱερέα.

— Μὴ ἐκπλήττεσαι, φιλτάτη, τῇ εἶπεν ὁ γέρον. Εἶναι ἀναγκαῖα ἡ προφύλαξις αὕτη. Τὸ σκότος καὶ ἡ ὑπόκρισις εἰς τῆς ἀσθενείας οἱ σύμμαχοι.

— Ἀλλὰ τί μελετᾶτε! εἶπε πεφοβισμένη ἡ νέα, εἰς ποῖον κίνδυνον, ὦ πάππε, ἐκτίθεσαι;

— Ὅταν μὲ ἠξεύρης ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ βραχίονος τούτου, ἀπεκρίθη ὁ Πετραλεῖφας, λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ Χαμαρέτου, κίνδυνον μὴ φοβῆσαι. Πρέπει ν' ἀπέλθω. Φρόντισε κἀνεὶς νὰ μὴ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν εἶμαι εἰς Ἀνδραβίδαν.

Καὶ καταβάς μετὰ τοῦ Χαμαρέτου, ἐξῆλθε τῆς οἰκίας καὶ τὸν παρηκολούθησε σιωπηλῶς διὰ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως. Φθάσαντες δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας Σοφίας, ἥτις ἔκατε εἰς τὸ πέρας τοῦ προαστείου, εὗρον ὀπίσω αὐτῆς ὑπηρετὴν κρατοῦντα τρεῖς ἱππους, καὶ ἱππεύσαντες, ἐμακρύνθησαν μετ' αὐτοῦ καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὸ ὄρος.

Μετὰ ἱππασίαν μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας περίπου ἐφθασαν εἰς τοὺς πρόποδας δυσβάτου κρημνοῦ, καὶ καταβάντες τῶν ἱππῶν παρέδωκαν αὐτοὺς εἰς τὸν ὑπηρέτην καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο πεζοὶ εἰς στενωπὸν ἐλισσα-

μῆτιν διὰ τῶν βράχων, ὅπου ὁ Χαμάρετος πολλάκις ἐπὶ τῆς τοῦ κλονούμενου βήματος. Μετ' ὀλίγον δ' ἐγκατέλιπον τὴν πεπατημένην ὁδὸν, καὶ εἰσῆλθον εἰς δάσος, ὅπου ὁ νέος Λακεδαιμόνιος εὗρε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐνίοτε ψηλαφῶν τοὺς τῶν δένδρων κορμούς, καὶ ἄλλοτε προσέχων εἰς τὴν θέσιν λίθων ἐκ συνθήκης σετωρευμένων.

Ἐξελθόντες δὲ τοῦ δάσους, εὗρέθησαν εἰς τὸ χεῖλος βαθείας φάραγγος, εἰς ἣν κατέβησαν μετὰ πολλῆς περισκέψεως, καὶ ἔρθασαν εἰς ὀρμητικὸν χεῖμαρρον ὅστις ἐσχίζε τὸν πυθμένα της. Παρὰ τὴν ὄχθην δ' αὐτοῦ ὁ Χαμάρετος ὠδήγησε τὸν γέροντα διὰ βράχων ἐπικινδύνων εἰς τὸν μὴ ἔχοντα πείραν αὐτῶν μέχρι θέσεως ὅπου ὁ χεῖμαρος ἦτον βατός, καὶ ἐκεῖ, σύρων κορμὸν δένδρου ἐπὶ τῶν λίθων, ἔφερεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν γέροντα εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην, καὶ μετὰ ταῦτα ἐσπρωξεν ὀπίσω τὴν ἐφήμερον γέφυραν. Ἐκείθεν δ' εἰσῆλθον εἰς ἐν τῶν πλαγίων ρευμάτων, τῶν ἐκδιδόντων εἰς τὴν χαράδραν, σκοτεινὸν καὶ ἀπάτητον χάσμα, κρυπτόμενον ὑπὸ ἀκάνθας καὶ θάμνους, καὶ παρακολουθήσαντες τοὺς βαθεῖς αὐτοῦ ἐλιγμούς, ἔκαμψαν τέλος προσέχοντα ἀγκῶνα τοῦ ὄρους, καὶ εἶδαν τὴν ὀπισθίαν αὐτοῦ πλευρὰν ἐσχηματισμένην εἰς κρημνοὺς χαίνοντας καὶ ἐσχισμένους ὡς ἐξ ἡφαιστείων ἐκρήξεων. Ἐκεῖ ἐσθῆσαν καὶ ὁ Χαμάρετος, ἐσύριξε τρεῖς ὥς εἰς τὴν Ἀνδραβίδαν, καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν προσδοκίας ἠκούσθησαν τρεῖς συριγμοὶ ἀποκρινόμενοι ἀπὸ τοῦ ὄρους. Μετ' ἄλλην δὲ μίαν στιγμὴν ἄνθρωπος προέκυψεν ἐκ μιᾶς τῶν πτυχῶν τοῦ ἐδάφους, καὶ προχωρήσας πρὸς τοὺς ἐρχομένους,

— Τίς τόπος; ἠρώτησε.

— Λακεδαίμων! ἀπεκρίθη ὁ Χαμάρετος.

— Καὶ ὁ ἄλλος;

— Πιστός.

Τότε ὁ ἄνθρωπος ἔλαβε τὸν Χαμάρετον κατὰ μέρος καὶ τὸν ὠρίλησε μυστικῶς· εὐχαριστηθεῖς δὲ, ὡς φαίνεται, ἐξ ὧν ἔλαβε πληροφοριῶν, προηγήθη, καὶ ἄμειντοι ἠκολούθησαν. Ὑπερβάντες δὲ τὸ ἐμπρὸς τῶν ὑψούμενον παραπέτασμα βράχου, εἶδαν ὀπίσω αὐτοῦ κρυπτόμενον στόμα σπηλαίου, καὶ εἰσελθόντες, προὐχώρησαν εἰς στενὴν καὶ σκοτεινὴν ὑπόγειον σφύγγαν, ὅπου ἐβόα ἡχηρῶς χεῖμαρρος ἐπὶ βράχων θραυόμενος.

Ὁ Πετραλῆφας ἠπόρει ποῦ ὁδηγεῖται εἰς τοὺς ἀφωτιστοὺς καὶ ἐρήμους ἐκείνους μυχοὺς τῆς γῆς, ὅταν ὀριχθεῖς εἰς μέρος, ὅπου ὁ καταρράκτης ἐβυθίζεται εἰς ὑπόγειον βάραθρον, ἐστράφη περὶ τὸν λίθινον τοῖχον ὃν παρηκολούθει, καὶ ἀπροσδόκητον θέαμα παρέστη αἰφνης εἰς τὰ βλέμματά του. Τὸ σπήλαιον ἀφ' αὐτοῦ ἐπιστρέφον ἐσχηματίζεται ἐνταῦθα εἰς οἶθουσιν κυκλοτερεῖ καὶ εὐρεῖαν. Μεγάλῃ πυρὰ ξύλων πεύκης, ἥς ὁ καπνὸς διέφευγε διὰ κρυπτῶν σχισμᾶδων τῆς ὀροφῆς, ἐφώτιζε τὸ μέσον τοῦ ἀντροῦ, ἀφίνουσα βεβυθισμένους εἰς σκότος τοὺς ἀπωτέρους μυχοὺς. Πέριξ δ' αὐτῆς ἐκάθητο σιωπηλοὶ καὶ μέφοβαν τοῦ προσώπου ἑκατέρωθεν τεσσαράκοντα ἑνοπλοὶ, οἵτινες, ἀκούσαντες τῶν εἰσελθόντων τὰ βήματα, ἐταράχθησαν κατ' ἀρχάς, καὶ ἠπλώσαν τὰς χεῖράς των εἰς τὰ ἔξω. Ἀλλ' ὁ Χαμάρετος προὐχώρησε πρὸς τὸν κύκλον τὸν φω-

τιζόμενον ὑπὸ τῆς πυρᾶς, εἰς τῶν περικαθημένων, ἄνθρωποι ἀθλητικοί, δασεῖαν κόμην καὶ μέλανα ἔχων πώγωνα, μέλαινας δ' ἐνδεδυμένους ἀρνακίδας, αἵτινες ἐδίδον παράδοξόν τινα καὶ ἀγρίαν ἑκφρασιν εἰς τὴν ὄψιν του, ἀναπηδήσας ἔλαβεν εἰς τὴν στιβαρὰν χεῖρά του τὴν χεῖρα τοῦ Χαμαρέτου, καὶ τὴν ἐκλόνησεν ὡς ἂν ἤθελε νὰ τὴν ἐξαρθρώσῃ.

— Λακεδαίμων! εἶπε. Δόξα πατρί! Τώρα εἰμεθα πλήρεις! Ἀλλὰ εἰμεθα, νομίζω, καὶ περισσώτερον παρὰ πλήρεις, ἐπρόσθετε, λοξὸν ἀκοντίζον βλέμμα πρὸς τὸν Πετραλῆφαν.

— Φίλος, ἀπεκρίθη ὁ Χαμάρετος, ἐννοήσας τοῦ βλέμματός ἐκείνου τὴν ὑποψίαν. Μᾶς φέρει τὴν ὑπόσχεσιν τῆς συμπράξεως τοῦ αὐθέντου τῆς Ἑλλάδος.

— Δόξα πατρί! ἐπανέλαβεν ὁ ἀγρίος πολεμιστής, τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Πετραλῆφαν. Ἀπὸ πέρατος μέχρι πέρατος τοῦ κράτους, ὅλοι μία ψυχὴ καὶ μία καρδιά! Δόξα πατρί!

— Τὸ εὐσεβὲς ἐπιφώνημα τοῦτο δὲν μοὶ προδίδει τὸν ἀνδρείον Βουτσαρᾶν; ἠρώτησεν ὁ Πετραλῆφας ἐκπεπληγμένος.

— Τὸν ἐπιλεγόμενον Δόξα πατρίν, εἶπεν αὐτὸς ἀνακαγγάζων. Ἀναμφισβόλως.

— Ὅλοι αἱ Ἑλληνικαὶ καρδίαὶ σὲ ἐκλαυσαν, ἠρωτικῆ τῆς Γόρτυνος πρόμαχε! ἀπεκρίθη ὁ γέρων. Ἡ φήμη διέδωκεν ὅτι ἐτάφης ὑπὸ τὰ ἐρείπια της. Εὐτυχία εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅτι ἡ φήμη ἦτον ψευδής.

— Ἡ ὥρα μου, εἶπεν αὐτὸς, εἶχε κτυπήσει, ἀλλ' ὁ θεὸς ἠθέλησεν ἀκόμη νὰ μ' ἀφήσῃ ἐπὶ τῆς γῆς. Δόξα πατρί. Ἰσως μ' ἐπιφυλάττει εἰς τὸν πυθμένα τῆς πικρᾶς φιάλης σταγόνα τινὰ ἐκδικήσεως!

— Καὶ ποῦ κατοικεῖς, ἐν ᾧ ἡ πατρίς σου σὲ νομίζει θανόντα;

— Εἰς τὰ ὄρη ὅπου δὲν ὑπάρχει δουλεία. Μετὰ τῶν θηρίων μακρὰν τῶν τυράννων ζῶ ὡς θηρίαν, ἀλλὰ ζῶ ἐλεύθερος, δόξα πατρί!

— Θάρρει, ἄνδρες! θαρρεῖτε ἄνδρες οἱ φίλοι, εἶπεν ὁ Πετραλῆφας πρὸς τοὺς ἀποτεινόμενος τὴν ὁμήγουριν. Ὁ θεὸς δὲν ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ του λαοῦ. Δοκιμασίας βαρείας τῷ ἐπέβαλε διὰ τὰς βαρείας τοῦ ἁμαρτίας· ἀλλ' εἰς τοὺς ἐγκρατεροῦντας ἀνήκει ὁ στέφανος τῶν μαρτύρων. Εἰμ' ἐπιτετραμμένος ἀπὸ τὸν Αὐθέντην τῆς Ἑλλάδος νὰ σᾶς βεβαιώσω περὶ τῆς μεγίστης συμπαθείας ἣν ἔχει πρὸς τὰς συμφοράς τῶν ἀδελφῶν του τῆς Πελοποννήσου. Ἐχθέσατέ μοι τὰς ἀνάγκας σας, εἰπατέ μοι τὰς ἐλπίδας σας, καὶ ἡ χεὶρ του εἶναι τεταμένη πρὸς τοὺς πάσχοντας ἀδελφούς του.

Μετ' αὐτὸν ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Χαμάρετος· εἶναι χρέος ἡμῶν, εἶπε, νὰ παραφυλάττωμεν ἀγρύπνως τῆς μητρὸς μας τὸν τάφον, καὶ ἅμα ἀκούτωμεν γογγυσμὸν ἐξερχόμενον ἐκ αὐτοῦ, ἅμα νοήτωμεν ὅτι εἶναι σωτηρίας ἐλπίς, νὰ εἰμεθα ὀρθοὶ πρὸς βοήθειάν της. Διότι ἐνόμισα ὅτι ἦλθεν ἡ στιγμή νὰ πράξωμεν ὑπὲρ αὐτῆς, τᾶς συνεκάλεσα, ἀρχαῖοι συστρατιῶται!

(Ἀκολουθεῖ)